

Justitsministeriet
Strafferetskontoret
strafferetskontoret@jm.dk

Høringssvar om lovforslag om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.)

DA har modtaget udkast til lovforslag om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.).

6. september 2017
JET

DA har ikke bemærkninger til lovforslaget.

Dok ID: 108923

Med venlig hilsen
DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Jens Troldborg', is written over the printed name.

Jens Troldborg

Justitsministeriet
Strafferetskontoret
Slotholmsgade 10
1216 København K.

Att.: Stanley Stener Nielsen

d. 14. august 2017

Vedr.: Høringssvar over lovforslag om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.) (2017-731-0082)

Offerrådgivningen i Danmark takker for tilsendte høringsbrev og lovforslag, men ser sig ikke i stand til at indgive kvalificerede svar på strafferetslige spørgsmål som i dette tilfælde vedr. opholdsforhold, bandepakken og vedr. børne- og ungeydelse.

Med venlig hilsen

Else Marie Buck
Landsformand
Offerrådgivningen i Danmark

Offerrådgivningen

OFFER
VIDNE
PÅRØRENDE

offerraadgivning.dk

Fra: Jesper Kiholm Andersen [Jesper.Kiholm@Skat.dk]
Sendt: 11. august 2017 08:31
Til: £Strafferetskontoret (951s18)
Emne: Høringssvar til udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet)

Til Justitsministeriet

Høringssvar til udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet)

SRF Skattefaglig Forening takker for det modtagne materiale og kan i den forbindelse meddele, at vi ikke har bemærkninger til det modtagne forslag.

Med venlig hilsen

Jesper Kiholm
Specialkonsulent
Skatterevisor / Master i skat

Beskrivelse:
e: srf6

SRF Skattefaglig Forening

Formand for SRF Skattefaglig Forenings Skatteudvalg

Skatteceter Tønder
Pioner Allé 1
6270 Tønder
Telefon: 72389468
Mail: jesper.kiholm@skat.dk
Mobiltelefon: 20487375

Fra: Kate Kengen [KAKE@domstol.dk]
Sendt: 15. august 2017 10:37
Til: EStrafferetskontoret (951s18)
Emne: Høring 2017-731-0082

HK Landsklubben Danmarks Domstole har ingen bemærkninger til høring over udkast til forslag om lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.)

Med venlig hilsen

Kate Kengen
Kontorfuldmægtig
HK Landsklubben Danmarks Domstole

Københavns Byret
Domhuset
Nytov
1450 København K

M +45 2163 9834
D +45 9968 7072
@ kake@domstol.dk

Fra: Thomas Finne Andersen [ThomasAndersen@Shret.dk]
Sendt: 15. august 2017 13:21
Til: £Strafferetskontoret (951s18)
Emne: Høring over lovforslag om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.) (2017-731-0082)

Sø- og Handelsretten har ingen kommentarer.

Med venlig hilsen

Thomas Finne Andersen
Konstitueret juridisk chef
Direkte: + 45 99 68 47 13
ThomasAndersen@Shret.dk

Sø- og Handelsretten

Amaliegade 35, 2. sal
1256 København K.
Tlf.: 99 68 46 20
www.shret.dk

Fra: Jan Hempel [Jan.Hempel@politiforbundet.dk]
Sendt: 22. august 2017 08:45
Til: EStrafferetskontoret (951s18)
Emne: VS: Høring over lovforslag om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.) (2017-731-0082)

Vedhæftede filer: Høringsbrev [DOK2382641].pdf; Høringsliste [DOK2381603].pdf; Udkast til lovforslag [DOK2379467].pdf; fespPacket.xml

Til Justitsministeriet.

Politiforbundet har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Politiforbundets jr.nr. 2017-00632.

På forbundets vegne - og med venlig hilsen

Jan Hempel
Forbundssekretær

H.C. Andersens Boulevard 38
DK-1553 København V

Tlf. +45 3345 5900
E-mail mail@politiforbundet.dk

Fra: Justitsministeriet [<mailto:im@jm.dk>]
Sendt: 10. august 2017 16:31
Emne: Høring over lovforslag om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.) (2017-731-0082)

Se venligst vedhæftede filer.

Med venlig hilsen

Stanley Stener Nielsen
Fuldmægtig

cid:imag
0001.tif

Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
im@jm.dk

VAABENHISTORISK SELSKAB

THE DANISH ARMS AND ARMOUR SOCIETY

PROTEKTOR: HANS KONGELIGE HØJHED PRINS JOACHIM

Justitsministeriet
Politi- og Strafferetsafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Klampenborg, den 1. september 2017

Vaabenhistorisk Selskab takker hermed for det tilsendte lovforslag:

**Forslag til lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love
(Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.)**

Vaabenhistorisk Selskab har ingen kommentarer ud over, at vi ønsker, at pakken vil have den ønskede effekt.

Med venlig hilsen
På Selskabets vegne

Sign.

Kay Søren Nielsen
Præsident

VAABENHISTORISK SELSKAB

THE DANISH ARMS AND ARMOUR SOCIETY

PROTEKTOR: HANS KONGELIGE HØJHED PRINS JOACHIM

Fra: Direktion [direktion@statsforvaltningen.dk]
Sendt: 4. september 2017 10:20
Til: £Strafferetskontoret (951s18)
Cc: Helle Haxgart; Torben Sørensen; Adam Schacke; Rasmus Kruse
Emne: Høring over lovforslag om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.) (2017-731-0082)
Vedhæftede filer: Høringsbrev [DOK2382641].pdf; Høringsliste [DOK2381603].pdf; Udkast til lovforslag [DOK2379467].pdf; fesdaPacket.xml
Signeret af: direktion@statsforvaltningen.dk

Til Justitsministeriet

Under henvisning til mail af 10. august 2017 (Sagsnr.: 2017-731-0082) om høring over lovforslag om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.), skal det meddeles, at Statsforvaltningen ikke har bemærkninger til høringen.

Med venlig hilsen

Rikke Hinrichsen
direktionsassistent

Beskrivelse: Beskrivelse
Beskrivelse: Beskrivelse
Beskrivelse: Beskrivelse

Statsforvaltningen
 Storetorv 10
 6200 Aabenraa
 Telefon: 72 56 70 00
 Direkte telefon: 72 56 79 77
 Mail: direktion@statsforvaltningen.dk
 Web: www.statsforvaltningen.dk

Fra: Justitsministeriet [<mailto:im@im.dk>]
Sendt: 10. august 2017 16:31
Emne: Høring over lovforslag om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.) (2017-731-0082)

Se venligst vedhæftede filer.

Med venlig hilsen

Stanley Stener Nielsen
Fuldmægtig

cid:imag
0001.tif

Strafferetskontoret
 Slotsholmsgade 10
 1216 København K
 Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
im@im.dk

Fra: 1 - ERST Høring [hoering@erst.dk]
Sendt: 5. september 2017 09:41
Til: £Strafferetskontoret (951s18)
Emne: Erhvervsstyrelsens høringssvar vedr. Forslag til Lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.)(ERST Sagsnr: 2017 - 8696)

Kære Justitsministeriet,

Erhvervsstyrelsen har modtaget høring vedr. Forslag til Lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.)

Høringen giver ikke Erhvervsstyrelsen (herunder TER) anledning til bemærkninger, idet forslaget ikke medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Med venlig hilsen

Andreas Oscar Arenfeldt
Stud.jur.

ERHVERVSSTYRELSEN
Direktionssekretariatet - Team Jura

Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Telefon: +45 35291000
Direkte: +45 35291090
E-mail: AndAre@erst.dk
www.erhvervsstyrelsen.dk

ERHVERVSMINISTERIET

 Pas på miljøet - udskriv kun denne e-mail hvis det er nødvendigt.

Fra: Kirsten Munk (UDSATTE) [kimu@udsatte.dk]
Sendt: 4. september 2017 15:44
Til: EStrafferetskontoret (951s18)
Emne: Svar på Høring over lovforslag om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.) (2017-731-0082)

Kære Stanley Stener Nielsen
Rådet for Socialt Udsatte takker for ovenstående høring.
Rådet har ingen bemærkninger.
Mvh. Kirsten Munk

Kirsten Munk
Politisk konsulent

RÅDET FOR SOCIALT UDSATTE

m +45 41 85 10 99 e kimu@udsatte.dk
t +45 41 85 11 00 w www.udsatte.dk
a St. Torvegade 26, 3700 Rønne

Fra: Justitsministeriet [<mailto:jm@jm.dk>]
Sendt: 10. august 2017 16:31
Emne: Høring over lovforslag om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.) (2017-731-0082)

Se venligst vedhæftede filer.

Med venlig hilsen

Stanley Stener Nielsen
Fuldmægtig

Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Vestre Landsret
Præsidenten

Justitsministeriet
Politi- og Strafferetsafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt pr. mail til strafferetskontoret@jm.dk

J.nr. 40A-VL-68-17
Den 05 09 2017

Justitsministeriet har ved brev af 10. august 2017 (sagsnr. 2017-731-0082) anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.).

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Helle Bertung

Østre Landsret
Præsidenten

Justitsministeriet
Politi- og Strafferetsafdelingen

Sendt pr. mail til: strafferetskontoret.dk

Den **- 5 SEP. 2017**
J.nr. 40A-ØL-67-17
Init: cr

Justitsministeriet har ved brev af 10. september 2017 (Sagsnr. 2017-731-0082) anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.).

Efter drøftelse på plenarmøde den 1. september 2017 kan jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Bent Carlsen

Københavns Byret

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Præsidenten
Domhuset, Nytorv 25
1450 København K.
Tlf. 99 68 70 15
CVR 21 65 95 09
administration.kbh@domstol.dk
J. nr. 9099.2017.62

Den 18. september 2017

Ved en mail af 10. august 2017 har Justitsministeriet anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven og andre forskellige love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet).

Jeg skal i den anledning på byretspræsidenternes vegne oplyse, at udkastet ikke giver byretterne anledning til at fremkomme med bemærkninger.

Der henvises til J.nr. 2017-731-0082.

Med venlig hilsen

Søren Axelsen

Landsorganisationen i Danmark

Islands Brygge 32D
2300 København S

Tlf. 3524 6000

Fax 3524 6300

Mail lo@lo.dk

Justitsministeriet
Strafferetskontoret

Pr. e-mail: strafferetskontoret@jm.dk

Sagsnr. 06-2261
Vores ref. AGV/lhaa
Deres ref 2017-731-0082

Den 7. september 2017

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.)

LO har modtaget Justitsministeriets høring af 10. august 2017 og videresendt den til vores medlemsforbund for eventuelle bemærkninger.

Vi er bekendt med, at Fængselsforbundet – som var selvstændig høringspart – har afgivet eget høringsvar, og herudover har Socialpædagogerne også fremsendt eget høringsvar til ministeriet.

LO har ikke yderligere bemærkninger til høringen.

Med venlig hilsen

Arne Grevsen

Fra Foreningen af Offentlige Anklagere_ Hørings svar, ingen bemærkninger
Fra: Lund, Klaus Meinby [KPE013@ankl.dk]
Sendt: 7. september 2017 06:17
Til: £Strafferetskontoret (951s18)
Emne: Sagsnr. 2017-731-0082
Vedhæftede filer: image001.jpg

Til Justitsministeriet.

Vedrørende høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.) kan jeg oplyse, at Foreningen af Offentlige Anklagere ikke har bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Klaus Meinby Lund
Bestyrelsesmedlem og kasserer

Foreningen af Offentlige Anklagere
c/o Statsadvokaten i Viborg
Rødevej 1
8800 Viborg
Telefon: 72 68 94 53
E-mail: KLU@ankl.dk <mailto:KLU@ankl.dk>

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Danmark

Att.: strafferetskontoret@jm.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
DIREKTE
MOBIL +45 31444077
LOMJ@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 17/01686-4

HØRINGSSVAR OM LOVFORSLAG OM ÆNDRING AF STRAFFELOVEN OG FORSKELLIGE ANDRE LOVE (INITIATIVER MOD ROCKER- OG BANDEKRIMINALITET M.V.)

7. SEPTEMBER 2017

Justitsministeriet har ved mail af 10. august 2017 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.).

Den 28. januar 2017 offentliggjorde regeringen Bandepakke III bestående af en række initiativer rettet mod rocker- og bandekriminalitet. Bandepakken er blandt andet begrundet i en mere end tredobling af antallet af rocker- og banderelaterede skudepisoder i det offentlige rum fra 2015 til 2016.¹

Den 24. marts 2017 blev regeringen, Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti enige om det nærmere indhold af bandepakken.

Flere initiativer bliver udmøntet i nærværende lovudkast, herunder at der skal kunne meddeles opholdsforbud, som gør det muligt at forbyde personer, der er dømt for rocker- eller banderelateret kriminalitet, at opholde sig f.eks. i en eller flere kommuner fra 1 år og op til 10 år efter endt afsoning.

1. SAMMENFATNING

Et opholdsforbud er et indgreb i bevægelsesfriheden og skal derfor være proportionalt. Det fremgår således også af udkastet til lovforslag, at der skal foretages en proportionalitetsvurdering.

Det fremgår dog ikke særligt klart af udkastet, hvilke kriterier der skal indgå i proportionalitetsvurderingen. Efter instituttets opfattelse er den

¹ Justitsministeriets pressemeddelelse af 28. januar 2017:
<http://justitsministeriet.dk/nyt-og-presse/pressemeddelelser/2017/ny-bandepakke-bander-bag-tremmer>.

alvorligste mangel ved udkastet, at det ikke tager højde for EMDs praksis, hvorefter det er en betingelse, at den pågældende udgør en konkret fare, og at der med indgrebet således opnås en reel præventiv virkning.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler:

- At det fremgår udtrykkeligt af den foreslåede § 79 a, at det er en forudsætning for idømmelse af opholdsforbud, at den pågældende må antages at udgøre en konkret fremadrettet fare for den offentlige sikkerhed.
- At det i lovbemærkningerne yderligere præciseres, hvem der er omfattet af et opholdsforbud efter den foreslåede § 79 a, stk. 1, 2. pkt.
- At det fremgår af den foreslåede bestemmelse om opholdsforbud, at der skal foretages en proportionalitetsvurdering, og at det tydeliggøres i bemærkningerne til loven, hvilke kriterier der skal indgå i denne afvejning.

Da forholdene – de personlige såvel som kriminalitetsbilledet som sådan – løbende kan ændre sig, bør der være periodisk adgang til domstolsprøvelse.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler:

- At opholdsforbuddet kan indbringes for retten til fornyet prøvelse efter endt afsoning og med rimeligt mellemrum tages op til vurdering af anklagemyndigheden eller efter anmodning fra idømte med henblik på en vurdering af indgrebets fortsatte omfang og nødvendighed.

Stramning af opholdskravet for at opnå ret til fuld børne- og ungeydelse, og en stramning af optjeningskravet for at opnå fuld ret til ydelser efter børnetilskudsloven skal finansiere tiltagene i Bandepakke III.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler:

- At der i lovforslagets bemærkninger redegøres for forholdet til grundloven og Danmarks internationale forpligtelser for så vidt angår forslaget om at stramme opholdskrav og optjeningskrav for børne- og ungeydelsen og for ydelser efter børnetilskudsloven.

2. LOVUDKASTETS INDHOLD

Det fremgår af udkastet, at opholdsforbuddet skal afskære dømte rockere og bandemedlemmer fra at kunne opholde sig i en til flere kommuner i 1 år og op til 10 år. Opholdsforbuddet baseres på følgende principper:

- Domstolene skal kunne idømme opholdsforbud til personer, der idømmes en ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for en overtrædelse, der er omfattet af bandebestemmelsen i straffelovens § 81 a.
- Det samme gælder den, der idømmes en fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge for at have overtrådt straffeloven, lov om euforiserende stoffer eller lov om våben og eksplosivstoffer, og som har tilknytning til en gruppe af personer, der tilsammen står bag omfattende og alvorlig kriminalitet, når overtrædelsen har relation til den dømtes tilknytning til gruppen. Opholdsforbud kan ifølge lovbemærkningerne idømmes til personer, når der er tale om gentagne overtrædelser, eller når overtrædelsen er af en vis grovhed (mindst 3 måneders ubetinget fængsel).
- Opholdsforbuddet skal som udgangspunkt omfatte den eller de kommuner, hvor lovovertrædelsen er begået, eller hvor banden, som den pågældende er tilknyttet, befinder sig. Opholdsforbuddet kan også begrænses til bydele.
- Opholdsforbuddet skal gælde for en periode på ikke under 1 år og i op til 10 år efter endt afsoning. Den tidsmæssige udstrækning af det idømte opholdsforbud skal afspejle den begåede kriminalitet, herunder grovheden og omfanget af denne kriminalitet. Længden af den idømte straf eller karakteren af foranstaltningen tillægges afgørende vægt.

Udkastet til lovforslag om opholdsforbuddet rejser hovedsageligt spørgsmål om proportionalitetsvurderingen af indgrebet i bevægelsesfriheden men også spørgsmål om hvem, der er omfattet af et opholdsforbud efter den forslåede §79 a, stk. 1, 2. pkt. Udkastet indeholder endvidere risiko for indirekte diskrimination i forhold til optjeningsprincippet. Instituttet forholder sig i nærværende høringsvar til ovenstående.

3. MENNESKERETTEN GENERELT

Justitsministeriet har i lovbemærkningerne på side 18-20 foretaget en gennemgang af forholdet til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Justitsministeriet vurderer, at forslaget om opholdsforbud kan gennemføres inden for rammerne af artikel 2 i 4. tillægsprotokol til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK). Forslaget går ifølge Justitsministeriet ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at

varetage hensynene til den offentlige tryghed, opretholdelse af den offentlige orden, forebyggelse af forbrydelse og hensynet til at beskytte andres rettigheder og friheder. Det bemærkes i denne sammenhæng, at opholdsforbuddet idømmes på baggrund af en konkret vurdering af retten, at der ud over den eller de konkrete kommuner eller de byer eller bydele, som er omfattet af opholdsforbuddet, vil være mulighed for i øvrigt at opretholde et almindeligt liv, og at politiet kan give konkrete tilladelser til færden eller ophold i et område, som er omfattet af opholdsforbuddet. Tilladelserne forudsættes administreret på en måde, så der gives tilladelse, når Danmarks internationale forpligtelser, herunder EMRK, kræver dette.

Det anføres endvidere, at opholdsforbuddet kan gribe ind i andre rettigheder end bevægelses- og opholdsfriheden, som også er beskyttet af Danmarks internationale forpligtelser, herunder EMRK. Der gives eksempler på retten til adgang til sundhedsydelser (EMRK artikel 2), retten til privat- og familieliv (EMRK artikel 8), og retten til forsamlings- og foreningsfrihed (EMRK artikel 11).

Justitsministeriet bemærker dog, at ministeriet ikke er bekendt med praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD) om forholdet mellem adgangen til at give opholdsforbud efter artikel 2 i 4. tillægsprotokol i EMRK og retten til familieliv efter EMRK artikel 8 i en situation, hvor der gives et opholdsforbud for et område, hvor en person har bopæl sammen med sin familie.

Institut for Menneskerettigheder skal bemærke, at opholdsforbuddet berører den enkeltes ret til bevægelsesfrihed, som er beskyttet i Tillægsprotokol 4 (TP4), artikel 2, stk. 1, til EMRK og i artikel 12, stk. 1, og i FN's konvention om Borgerlige og Politiske Rettigheder (ICCPR).

Bestemmelserne fastslår, at personer, der lovligt befinder sig på en stats område, har ret til at færdes frit inden for dette og til frit at vælge sit opholdssted.

Retten til bevægelsesfrihed er imidlertid ikke en absolut rettighed. Bevægelsesfriheden kan begrænses, hvis indgrebet er "i overensstemmelse med loven", forfølger et anerkendelsesværdigt formål og kan anses for at være "nødvendigt i et demokratisk samfund" herunder opfylder kravet om proportionalitet.²

Kravet til hjemmelgrundlag er ikke entydigt, men afhænger af indgrebets karakter. Et større eller mere intensivt indgreb i en rettighed, stiller således større krav til hjemmelsgrundlaget.

---

² Tillægsprotokol 4, artikel 2, stk. 3.

Et anerkendelsesværdigt formål kan blandt andet være hensynet til den nationale sikkerhed, den offentlige orden eller forebyggelse af forbrydelser.

Et indgreb i bevægelsesfriheden kan således være berettiget som led i at forebygge og bekæmpe kriminalitet, både når en person er under mistanke, er blevet frifundet eller har afsonet sin straf.³

Et indgreb i bevægelsesfriheden kan desuden medføre et indgreb i en anden rettighed, for eksempel retten til familieliv.

Retten til familie- og privatliv er blandt andet beskyttet i EMRK artikel 8 og ICCPR artikel 17 og er en helt central rettighed. Når en person udsættes for indgreb i sin bevægelsesfrihed, kan det tillige udgøre et indgreb i navnlig familielivet, fordi muligheden for kontakt til familien i det 'forbudte' område derved begrænses.⁴ Et indgreb vil ofte ramme både familie- og privatliv.

Retten til familieliv er - i lighed med retten til bevægelsesfrihed - ikke absolut, og staterne kan under næsten tilsvarende betingelser gøre indgreb i retten. Et indgreb kan retfærdiggøres, hvis der er hjemmel i lovgivningen. Derudover skal indgrebet have et lovligt formål og være nødvendigt. Kravet om nødvendighed medfører også, at indgrebet skal være proportionalt og dermed stå i rimeligt forhold til formålet.

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD) har fundet, at der under frihedsberøvelse almindeligvis vil kunne gøres visse indgreb i retten til familieliv, der dog skal vurderes selvstændigt i lyset af EMRK artikel 8.⁵

EMD har imidlertid ikke – som det også fremgår af Justitsministeriets bemærkning – taget eksplicit stilling til, hvordan indgreb i retten til familieliv som følge af en begrænsning i bevægelsesfriheden skal vurderes. EMD har i stedet vurderet spørgsmålet om indgreb i retten til familieliv implicit i spørgsmål om indgreb i bevægelsesfriheden.⁶

Det forhold, at en begrænsning af bevægelsesfriheden tillige fører til et indgreb i retten til familieliv vil således kunne indgå som et skærpende moment i den samlede proportionalitetsvurdering af indgrebet.

Indgreb i familie- og privatliv vil navnlig forekomme, når opholdsforbuddet dækker familiens bopæl men også øvrige faktorer,

---

³ Se f.eks. Raimondo mod Italien, 22. februar 1994, application no. 12954/87, pr. 39, Labita mod Italien, 6. april 2000, application no. 26772/95, pr. 195, Vlasov og Benyash mod Rusland, 2016, pr. 33.

⁴ Se Kjølbros s. 785 med henvisning til Iletmis mod Tyrkiet, application no. 29871/96, 6. december 2005, pr. 42 og 50.

⁵ Se righoldig praksis fra EMD herom i blandt andet Kjølbros s. 899 ff.

⁶ Se f.eks. Oliveira mod Nederlandene, application no. 33129/964, juni 2002, pr. 69 og Landvreugd mod Nederlandene, application no. 37331/97, 4. juni 2002, pr. 78.

som for eksempel barnets institution, skole eller den pågældendes arbejdssted. I disse tilfælde vil det skulle indgå i proportionalitetsvurderingen, om forbuddet kan meddeles for en mere begrænset geografisk og tidsmæssig udstrækning.

4. OPHOLDSFORBUDET

4.1. KONKRET FARE FOR NY KRIMINALITET

Det fremgår af udkastet til lovbemærkninger side 12, at hvis en person idømmes helt eller delvist ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for en lovovertrædelse, der er omfattet af bandebestemmelsen i straffelovens § 81 a, vil personen "i almindelighed skulle gives et opholdsforbud". Der er således lagt op til, at et opholdsforbud kan gives som det klare udgangspunkt, uanset hvilken straffelovsbestemmelse omfattet af straffelovens § 81 a, der dømmes efter og uanset frihedsstraffens længde, så længe straffen er helt eller delvist betinget.

Det fremgår endvidere af forslaget side 12, at der kan gives opholdsforbud til personer, der idømmes ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer eller lov om våben og eksplosivstoffer, og som har tilknytning til en gruppe af personer, der tilsammen står bag omfattende og alvorlig kriminalitet, når overtrædelsen har relation til den dømtes tilknytning til gruppen. Efter denne bestemmelse gives et opholdsforbud i sager om gentagne lovovertrædelser eller i sager af en vis grovhed, der ifølge lovbemærkningerne side 13 skal have en varighed på mindst 3 måneders ubetinget fængsel.

Et indgreb i bevægelsesfriheden kan retfærdiggøres, hvis indgrebet er nødvendigt.⁷ Der skal dog være konkrete og klare indikationer for en reel ("genuine") offentlig interesse, som opvejer individets ret til bevægelsesfrihed. Indgrebet skal være nødvendiggjort af konkrete forhold, som virkelig underbygger ("are truly indicative") den fortsatte eksistens af den risiko for fare, som indgrebet søger at forebygge.⁸

I Tommaso-sagen refererede EMD i sine præmisser til, at den italienske forfatningsdomstol havde lagt til grund, at alene det forhold, at en person tilhørte mafiaen, ikke var en tilstrækkelig grund til at begrænse den pågældendes bevægelsesfrihed. Tværtimod var det nødvendigt at fastslå eksistensen af en specifik adfærd, som indikerede, at personen udgjorde en reel og ikke bare teoretisk trussel. Indgreb i

⁷ F.eks. Funke mod Frankrig, 25. februar 1993, application no. 10828/84, pr. 55.

⁸ Vlasov og Benyash mod Rusland, 2016, applications nos. 51279/09 and 32098/13, pr. 34.

bevægelsesfriheden kunne ikke etableres på baggrund af blot en mistanke, men skulle baseres på en objektiv vurdering af "faktuelle beviser" ("factual evidence"), som afslørede individets sædvanlige adfærd, levestandard eller specifikke ydre tegn på vedkommendes kriminelle tendenser.⁹ EMD fandt, at hverken lovtæksten eller forfatningsdomstolen klart havde identificeret, "det faktuelle bevis" eller en specifik adfærd, som skulle indgå i vurderingen af den fare, som den pågældende udgjorde for samfundet, og som kunne give anledning til præventive indgreb.¹⁰

EMD lægger således vægt på flere kriterier i vurderingen af, om et indgreb i bevægelsesfriheden er proportionalt, herunder om der er tale om alvorlig og gentagen kriminalitet, om den pågældende har bande- eller mafiarelationer, om den pågældende har familie- eller særlige privatlivsmæssige forhold at tage hensyn til, samt om den geografiske størrelse af opholdsforbuddet og den tidsmæssige udstrækning (indgrebets intensitet) kan retfærdiggøres med indgrebets formål.

Til sammenligning bemærker instituttet, at der efter den danske straffelovs § 236, stk. 3, hvorefter der kan idømmes et opholdsforbud til en person, der er dømt for seksuelle krænkelser – i tråd med EMD praksis – skal foretages en konkret samlet vurdering af, om der er nærliggende fare for, at den dømte vil begå ny lignende kriminalitet, og af om opholdsforbuddet vil være egnet til at forebygge denne fare. I denne vurdering skal karakteren af det begåede forhold og oplysningerne om den dømtes person, herunder oplysninger om tidligere kriminalitet indgå.

Det fremgår af udkastet til lovbemærkninger, at hvis den pågældende er dømt for en overtrædelse af straffelovens § 81 a skal der ifølge lovbemærkningerne til forslaget § 79 a, stk. 1, nr. 1, idømmes et opholdsforbud og her forudsættes det, at det er det almindelige udgangspunkt.

Efter instituttets vurdering bør det fremgå af loven, at det skal indgå i vurderingen om den idømte fremadrettet vil udgøre en konkret fare for den offentlige sikkerhed, hvis der ikke meddeles et opholdsforbud.¹¹ At den pågældende er medlem af en bande og har begået kriminalitet er i sig selv en indikator for fremtidig fare, men dette kan ikke i sig selv være bærende for at give et opholdsforbud.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at det fremgår udtrykkeligt af den foreslåede § 79 a, at det er en forudsætning for

---

⁹ Tomasso mod Italien, application no. 43395/09, 23. februar 2017, pr. 116.

¹⁰ Ibid, pr. 117.

¹¹ Ibid pr. 116-118

idømmelse af opholdsforbud, at den pågældende må antages at udgøre en konkret fare for den offentlige sikkerhed.

4.2. HVEM RAMMER OPHOLDSFORBUDET

Det fremgår endvidere af udkastet til lovforslag se for eksempel side 8, at "formålet med lovforslaget er at styrke indsatsen mod rocker- og bandekriminalitet ved at gennemføre en række yderligere initiativer fra den politiske aftale om Bandepakke III".

Der skal – som nævnt ovenfor – i almindelighed kunne gives et opholdsforbud til personer, der er dømt efter bestemmelsen om bandekriminalitet (straffelovens § 81 a).

Herudover skal der ifølge § 79 a, stk. 1, 2. pkt., være mulighed for at give opholdsforbud til andre personer, der idømmes ubetinget fængselsstraf eller anden retlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer eller lov om våben og eksplosivstoffer, der har en tilknytning til en gruppe af personer, der tilsammen står bag omfattende og alvorlig kriminalitet, når overtrædelsen har relation til den dømtes tilknytning til gruppen. En familiegruppe vil ifølge udkastet side 36 også kunne anses for en gruppe af personer efter den foreslåede bestemmelse.

Det fremgår imidlertid ikke klart af bestemmelsen eller af udkastet til lovbemærkningerne, hvordan denne personkreds nærmere tænkes afgrænset. Kan der for eksempel være tale om andre personkredse, der som sådan ikke er banderelateret, selvom formålet med indsatsen er at ramme rocker- og bandemedlemmer?

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at det i lovbemærkningerne yderligere præciseres, hvem der er omfattet af et opholdsforbud efter den foreslåede § 79 a, stk. 1, 2. pkt.

4.3. KRITERIER DER SKAL INDGÅ I PROPORTIONALITETSVURDERINGEN

På side 39 i udkastet fremgår det, "at det forudsættes med lovforslaget, at et opholdsforbud som udgangspunkt skal omfatte den eller de kommuner, hvor den pågældende lovovertrædelse er begået, eller hvor den gruppe af personer, jf. § 81 a eller den nye § 79 a, stk. 1, 2. pkt., som den dømte er tilknyttet, færdes og opholder sig i".

I vurderingen af om opholdsforbuddet skal omfatte mere end én kommune, skal der lægges vægt på karakteren, omfanget og grovheden af den begåede kriminalitet. For at opnå et rimeligt forhold til den begåede kriminalitet kan retten efter udkastet også indskrænke forbuddet til i stedet for at fælde for flere kommuner til at omfatte en eller flere byer eller bydele. Hvis der er tale om mindre alvorlig kriminalitet kan forbuddet indskrænkes, så det ikke dækker den dømtes

bopæl, og hvor den pågældende i øvrigt har sine sædvanlige legitime gøremål. Den præcise afgrænsning af opholdsforbuddet vil ifølge udkastet afhænge af en konkret proportionalitetsvurdering.

Af udkastets lovbemærkninger fremgår det således, at der skal foretages en proportionalitetsvurdering, men vægtningen heraf kunne efter instituttets opfattelse fremgå tydeligere. Det bør f.eks. være afgørende for vurderingen af opholdsforbuddets geografiske udstrækning, om der opnås en reel præventiv virkning, så risikoen for, at domfældte begår ny lignende (bandedrelateret) kriminalitet, derved må antages at være nedbragt. Hvis dette ikke er tilfældet, eller den samme præventive virkning ville kunne opnås tilsvarende med et opholdsforbud af en mindre udstrækning, vil et større geografisk indgreb – som f.eks. opholdsforbud i en hel kommune eller i flere kommuner – ikke kunne anses for at være proportionalt. Det samme gælder for den tidsmæssige udstrækning. Domstolene bør være friere i deres vurdering, hvorfor der ikke bør være et mindstetidspunkt på 1 år.

For så vidt angår hensynet til familien, fremgår det af udkastet side 42, at retten ikke skal tage hensyn til familielivet, hvis der idømmes en længerevarende fængselsstraf, da de familiemæssige forhold vil kunne have ændret sig i løbet af den periode, hvor den pågældende afsoner sin straf.

Instituttet skal bemærke, at indgreb i familie- og privatliv navnlig vil forekomme, når opholdsforbuddet dækker familiens bopæl men også øvrige faktorer, som for eksempel barnets institution, skole eller den pågældendes arbejdssted. I disse tilfælde vil det skulle indgå i proportionalitetsvurderingen, om forbuddet kan meddeles for en mere begrænset geografisk og tidsmæssig udstrækning. Det vil derfor kunne udgøre en krænkelse af proportionalitetsprincippet i EMRK artikel 8 om retten til familieliv og hensynet til barnets tarv efter FNs Børnekonventions artikel 3, såfremt retten undlod at lade et kriterium som familiemæssig tilknytning indgå i den samlede vurdering alene med den begrundelse, at den pågældende var blevet idømt en længerevarende fængselsstraf. Dette er særligt problematisk, når der med udkastet er lagt op til, at et opholdsforbud som udgangspunkt først kan domstolsprøves 3 år efter endt afsoning.

Som nævnt ovenfor i afsnit 4.1. kan det udledes af EMDs praksis, at der ved vurderingen af indgreb i bevægelsesfriheden blandt andet skal lægges vægt på, om der er tale om alvorlig og gentagen kriminalitet, om den pågældende har bande- eller mafiarelationer, om der er et etableret familieliv, på privatlivsmæssige hensyn og om den geografiske og tidsmæssige udstrækning af indgrebet kan retfærdiggøres af formålet.

Tilsvarende kriterier har Højesteret lagt vægt på i forhold til indgreb i bevægelsesfriheden for udlændinge på tålt ophold i to højesteretsdomme fra henholdsvis 2012 og 2017.¹²

Proportionalitetsvurderingen er endvidere lovfæstet i straffelovens § 236, stk. 5, hvorefter et opholdsforbud til personer, der er dømt for sexkrænkelser, ikke må stå i misforhold til forstyrrelse af den pågældendes forhold, hensynet til dem, som forbuddet skal beskytte, og karakteren af det begåede forhold. Det fremgår endvidere af lovbemærkningerne til denne bestemmelse, at vurderingen ikke alene er relevant ved afgørelsen af, om et forbud overhovedet skal gives, men også ved fastlæggelsen af forbuddets nærmere udformning. Dette gælder navnlig fastlæggelsen af selve det geografiske område, som forbuddet dækker.^[2]

Det ville være gavnligt, hvis nærværende udkast til opholdsforbud for rocker- og bandemedlemmer i højere grad gav anvisning for vægtning af kriterierne og lagde sig op af udformningen af opholdsforbuddet i straffelovens § 236 og bemærkningerne hertil.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at det fremgår af den foreslåede bestemmelse om opholdsforbud, at der skal foretages en proportionalitetsvurdering, og at det tydeliggøres i bemærkningerne til loven, hvilke kriterier der skal indgå i denne afvejning.

4.4. POLITIETS TILLADELSESORDNING

Særligt om politiets såkaldte "tilladelsesordning" i den foreslåede § 79 a, stk. 3, fremgår det på side 40 i udkastet, at ordningen "forudsættes administreret restriktivt", så der som udgangspunkt kun meddeles tilladelse, når Danmarks internationale forpligtelser, herunder EMRK, kræver det.

Der bliver givet eksempler på, at der kun kan gives tilladelse ved enkeltstående eller sjældent forekommende begivenheder af helt særlig betydning, som for eksempel begravelse, alvorlig sygdom, tilstedeværelse i forbindelse med fødsel af fælles barn. Fødselsdage, højtider og uformelle sammenkomster vil derimod med det klare udgangspunkt ikke udgøre en særlig grund. Her nævnes det også, at opholdsforbuddet i praksis indbefatter, at den pågældende ikke kan flytte tilbage til sin hidtidige bopæl.

På side 41-42 fremgår det derimod, at hvis den pågældende har bopæl sammen med sine nærmeste pårørende, skal der foretages en afvejning af hensynet til familielivet over for hensynet til karakteren og

---

¹² U2012.2874H og U2017.1228H.

^[2] Ibid.

grovheden af den kriminalitet, som har begrundet opholdsforbuddet, samt risikoen for recidiv. I vurderingen skal det blandt andet indgå, hvor lang tid husstanden har været etableret, hvorvidt ægtefællen eller samleveren kendte til kriminaliteten, da forholdet blev etableret, hvorvidt der er hjemmeboende børn, og hvis dette er tilfældet, deres alder. Her skal der også lægges vægt på børnenes bedste, deres interesser og velbefindende. Disse forhold vil med betydelig vægt tale for, at der meddeles tilladelse. En tilladelse vil derfor kunne gives til ophold på bopælen, til færden frem og tilbage fra bopælen og til at varetage forpligtelser, som har tilknytning til familielivet, som f.eks. at hente børn i institution eller skole, ledsage til lægebesøg, foretage indkøb mv.

Det er efter instituttets opfattelse uklart, hvor restriktivt tilladelsesordningen skal administreres i de tilfælde, hvor familielivet må tillægges afgørende vægt. Er der tale om "enkeltstående eller sjældent forekommende begivenheder af helt særlig betydning", som beskrevet på side 40, eller kan politiet give en længerevarende – eller ligefrem permanent tilladelse til samvær med familien, og dermed de facto indskrænke et opholdsforbud givet af retten. Det er endvidere uklart, hvad der menes med, "om ægtefællen eller samleveren kendte til kriminaliteten, da forholdet blev etableret". Forholdet til EMRK artikel 8 om retten til familieliv bør navnlig overvejes, da en sådan viden næppe på et senere tidspunkt kan tillægges betydning.

Der er efter instituttets opfattelse grundlag for yderligere præcisering af tilladelsesordningen, hvilket der i udkastet er lagt op til med den kommende bekendtgørelse om regler for sådanne tilladelser.

4.5. HVORNÅR SKAL PROPORTIONALITETEN AF INDGREBET VURDERES

Det fremgår af udkastet, at opholdsforbuddet gælder fra domsafsigelsen. Det fremgår endvidere, at ved udståelse af fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter forlænges opholdsforbuddet tilsvarende. Endvidere kan den dømte som udgangspunkt først tre år efter løsladelsen eller udskrivningen forlange, at anklagemyndigheden indbringer spørgsmålet om forbuddets opretholdelse for retten. Hvis byrettens afgørelse går ud på, at forbuddet helt eller delvist opretholdes, kan opholdsforbuddet først efter to år på ny indbringes for retten.

EMD har understreget, at indgreb skal undergives en regelmæssig fornyet vurdering af, om indgrebet fortsat er retfærdiggjort, og at denne vurdering normalt bør foretages ved domstolene – i al fald som sidste instans - fordi domstolene er den bedste garant for uafhængighed, upartiskhed og at procedurerne overholder loven. Myndighederne har en forpligtelse til at sikre, at de grunde, som

retfærdiggør et indgreb, skal foreligge på det tidspunkt, hvor myndighederne iværksætter et indgreb over for borgeren og igennem den periode, indgrebet foretages.¹³

Efter EMDs praksis er myndighederne derfor forpligtede til at sikre, at de grunde, som retfærdiggør et indgreb, foreligger fra det tidspunkt, hvor indgrebet iværksættes og så længe, det varer. EMD udtalte således i Battista, at de nationale myndigheder havde pligt til at sikre, at indgrebet – i dette tilfælde et udrejseforbud – fra starten og så længe indgrebet varede, var berettiget og proportionalt.¹⁴

Indgreb må derfor ikke udstrækkes over en længere periode uden at det jævnligt undersøges, om indgrebet fortsat kan retfærdiggøres. EMD har f.eks. fundet, at et forbud mod udrejse, der blev forlænget automatisk og uden nogen tidsbegrænsning, udgjorde en krænkelse.¹⁵ I Battista-sagen udtalte EMD, at indgreb ikke må udstrækkes over lange perioder uden en regelmæssig revurdering af, om de fortsat er berettigede.¹⁶

Forhold – både de personlige men også kriminalitetsbilledet som sådan – kan løbende ændre sig. Hertil kommer at deltagelse i exit-programmer, resocialiseringsforløb, herunder konkrete initiativer, som skal forebygge indsattes tilbagefald til kriminalitet, er et vigtigt element i afsoningen af straf.¹⁷ Der vil derfor kunne foreligge en helt ny situation ved løsladelsen, navnlig hvis der har været tale om en langvarig afsoning, som betyder, at proportionalitetsvurderingen må revurderes på dette tidspunkt.

For at sikre, at et meddelt opholdsforbud til enhver tid fortsat er relevant og nødvendigt og i overensstemmelse med menneskeretten, anser instituttet det for nødvendigt, at en person efter afsoning i alle tilfælde – og i hvert fald i de tilfælde, hvor afsoningen har været længerevarende – skal kunne indbringe spørgsmålet om berettigelsen af opholdsforbud for domstolene.

En ordning som den, der finder anvendelse efter straffelovens § 72, hvorefter det påhviler anklagemyndigheden at påse, at en foranstaltning efter §§ 68, 69 eller 70 ikke opretholdes i længere tid og i videre omfang end nødvendigt, bør overvejes. Tilsvarende kunne ændring eller ophævelse af et opholdsforbud efter anmodning fra

---

¹³ Se f.eks. Gochev mod Bulgarien, 26. november 2009, application no. 34383/03, pr. 50, og Battista mod Italien, 2. december 2014, application no. 43978/09, pr. 41-49.

¹⁴ Battista mod Italien, 2. december 2014, application no. 43978/092014, pr. 42.

¹⁵ Se f.eks. Gochev mod Bulgarien, 2009, 26. november 2009, application no. 34383/03, pr. 57 og Sarkizov m.fl. mod Bulgarien, 17. april 2012, applications nos. 37981/06, 38022/06, 39122/06, and 44278/06, pr. 67.

¹⁶ Se Battista mod Italien, 2. december 2014, application no. 43978/092014, pr. 42.

¹⁷ Se bl.a. Ministerkomitéens rekkommendation Rec(2006)2 om de Europæiske fængselsregler.

idømte fremsættes over for anklagemyndigheden, der snarest muligt kunne indbringe spørgsmålet for retten. Hvis retten ikke tog anmodningen til følge, kunne der indføres en regel om, at en ny anmodning ikke kunne fremsættes, før der var forløbet et halvt år fra kendelsens afsigelse. Alternativt bør det kunne begrundes, hvorfor retssikkerhedsgarantier i form af domstolsprøvelse skal være ringere for persongrupperne omfattet af den forslåede § 79 a.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at opholdsforbuddet efter endt afsoning kan indbringes for retten til fornyet prøvelse. Anklagemyndigheden skal herefter periodisk eller efter anmodning fra idømte vurdere indgrebets fortsatte omfang og nødvendighed med henblik på at få spørgsmålet prøvet ved retten.

5. STRAMNING AF OPHOLDSKRAV OG OPTJENINGSKRAV

Lovforslaget rummer endvidere en stramning af opholdskravet for at opnå ret til fuld børne- ungedydelse, og en stramning af optjeningskravet for at opnå fuld ret til ydelser efter børnetilskudsloven.

Denne del af lovforslaget ses ikke at have nogen indholdsmæssig sammenhæng med den øvrige del af lovforslaget udover, at stramningerne giver besparelser, der skal finansiere lovforslagets øvrige tiltag. Såfremt der måtte være et selvstændigt formål med disse stramninger, fremgår de ikke af lovforslagets bemærkninger.

Der er senest ændret i reglerne om opholdskrav og optjeningskrav i forhold til henholdsvis børne- ungedydelse og ydelser efter børnetilskudsloven i 2015.¹⁸ Disse ændringer blev fremsat sammen med to øvrige lovforslag om henholdsvis indførelse af integrationsydelse og harmonisering af optjeningsreglerne for folkepension, som medførte at flygtninge ikke længere kunne undtages fra optjeningsprincippet.

Instituttet afgav et samlet høringssvar til de tre lovforslag, som vedlægges og hvortil henvises.¹⁹ I høringssvaret konstaterede instituttet, at lovforslagene samlet ville betyde en væsentlig lavere indkomst for de berørte grupper og udtrykte kritik af, at lovforslagene ikke indeholdte de fornødne vurderinger af forholdet til grundloven og Danmarks internationale forpligtelser.

Folketinget har efterfølgende i 2016 udvidet gruppen af personer, der modtager integrationsydelse samt indført et loft for ydelsen til modtagere af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp

---

¹⁸ Lov nr. 999 af 30. august 2015.

¹⁹ Institut for Menneskerettigheders høringssvar af 7. juli 2015, tilgængelig på: https://menneskeret.dk/sites/menneskeret.dk/files/07_juli_15/84_b_integrationsydelse_og_genindfoerelse_af_optjeningsprincipper_for_boerneydelser_og_folkepension.pdf.

samt et skærpet rådighedskrav for modtagere af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp ("225-timers reglen"). I instituttets høringssvar til disse lovændringer (vedlægges) beklagede instituttet ligeledes, at lovforslagene ikke indeholdte de fornødne vurderinger af forholdet til grundloven og Danmarks internationale forpligtelser.²⁰

Højesteret har, blandt andet i en dom fra 2012, fastslået, at bestemmelsen om offentlig hjælp i grundlovens § 75, stk. 2, indebærer, at der er en nedre grænse for offentlige ydelser, således at et "eksistensminimum" sikres, og at man ved domstolene kan få efterprøvet, om det minimum er opfyldt (U2012.1761H). Højesteret har i samme dom fastslået, at grundlovens krav om et eksistensminimum også gælder for udlændinge. Den nedre grænse for et eksistensminimum fandtes dog i den sag at ligge under de ydelser, sagen vedrørte, og det står fortsat ikke klart, hvor domstolene vil trække grænsen.

Det følger af lovforslaget, at den foreslåede stramning af optjeningsprincippet vil betyde, at 225-timers-reglen først finder anvendelse for ægtefæller, som modtager integrationsydelse, og som har forsørgelsespligt overfor et barn, når ægteparret har optjent ret til fuld børne- og ungeydelse efter 6 års bopæl eller beskæftigelse i Danmark inden for de seneste 10 år. Dermed synes børnefamilier på de laveste indkomster ikke at risikere at blive ramt af kombinationen af 225-timers-reglen og stramningerne i optjeningsprincippet på børneydelser og -tilskud. Den endelige vurdering af, om den samlede hjælp fra det offentlige lever op til grundlovens § 75, stk. 2, forudsætter dog en samlet vurdering af den hjælp den enkelte eller den enkelte familie har modtaget, herunder øvrige behovsbestemte ydelser.

Det fremgår af lovforslaget, at ca. 19.500 børn årligt skønnes at være omfattet af optjeningsprincippet, når forslaget er fuldt indfaset i 2024 mod ca. 7.500 børn årligt ved det gældende 2-årige optjeningsprincip. Det foreslåede 6-årige optjeningsprincip vil ligeledes ramme denne gruppe hårdere økonomisk i en længere periode, idet ydelserne optjenes gradvist med 8,3 procent hvert halve år. Særligt for så vidt angår børnetilskud bemærkes det, at princippet for tilskuddet er, at dette tilkommer barnet eller børnene.

---

²⁰ Institut for Menneskerettigheders høringssvar af 8. januar 2016, tilgængelig på: https://menneskeret.dk/sites/menneskeret.dk/files/01_januar_16/15-00387-2_hoeringssvar_om_udkast_til_forslag_til_lov_om_aendring_af_lov_om_aktiv_social_polit_204144_10_0.pdf og Institut for Menneskerettigheders høringssvar af 12. januar 2016, tilgængelig på: https://menneskeret.dk/sites/menneskeret.dk/files/01_januar_16/15-00477-2_hoering_over_lovudkast_til_aendring_af_lov_om_aktiv_socialpolitik_integrationslov_204770_7_0.pdf.

De foreslåede ændringer omfatter såvel udlændinge som danske statsborgere, og der er dermed ikke tale om en direkte forskelsbehandling. Ved indførelsen af optjeningsprincippet advarede instituttet mod risikoen for, at stramningerne kunne anses for indirekte diskrimination. Gennemførelsen af lovforslaget vil ramme de to grupper (danske statsborgere og udlændinge) ganske forskelligt og det vil i særlig grad være udlændinge, der bliver ramt af stramningerne i reglerne om opholdskrav og optjeningskrav.

I forhold til spørgsmålet om, hvorvidt den indirekte forskelsbehandling er lovlig, eller om der er tale om diskrimination, skal det vurderes om forskelsbehandlingen er sagligt begrundet og proportional. Lovforslaget indeholder imidlertid ikke nogen begrundelse for forskelsbehandlingen, ligesom formålet med lovforslaget ikke fremgår – udover at besparelserne skal finansiere tiltagene i Bandepakke III. Det er således ikke muligt for instituttet at foretage en vurdering af, om den indirekte forskelsbehandling er saglig og proportional. Det skal dog bemærkes, at finansieringen af øvrige politiske tiltag uden indholdsmæssig sammenhæng med børneydelse og –tilskud næppe i sig selv kan anses for et sagligt formål med forskelsbehandlingen.

- Instituttet anbefaler, at der i lovforslagets bemærkninger redegøres for forholdet til grundloven og Danmarks internationale forpligtelser for så vidt angår forslaget om at stramme opholdskrav og optjeningskrav.

Med venlig hilsen

Jonas Christoffersen

DIREKTØR

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet
Beskæftigelsesministeriet
Skatteministeriet
Udlændinge-, Integrations- og Boligudvalget
Beskæftigelsesudvalget
Skatteudvalget

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
DIREKTE 3269 8816
LUJJ@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

J. NR.
540.10/31974/EMKI/TGH/TITH/
LUJJ/JCH

**HØRING OVER FORSLAG OM INDFØRELSE AF EN
INTEGRATIONSYDELSE, ÆNDRING AF REGLERNE OM
RET TIL UDDANNELSES- OG KONTANTHJÆLP M.V.,
HARMONISERING AF REGLER OM OPGØRELSE AF
BOPÆLSTID FOR FOLKEPENSION SAMT
GENINDFØRELSE AF OPTJENINGSPRINCIPPET FOR
RET TIL BØRNETILSKUD OG BØRNE- OG UNGEYDELSE
FOR FLYGTNINGE M.V.**

7. JULI 2015

Udlændinge-, integrations- og boligministeren, beskæftigelsesministeren samt skatteministeren har den 3. juli 2015 fremsat følgende lovforslag, som blev førstebehandlet samme dag:

- L2, Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, integrationsloven og forskellige andre love (Indførelse af en integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp m.v.).
- L3, Forslag til lov om ændring af lov om social pension (Harmonisering af regler om opgørelse af bopælstid for folkepension).
- L7, Forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og lov om en børne- og ungeydelse (Genindførelse af optjeningsprincippet for ret til børnetilskud og børne- og ungeydelse for flygtninge).

Det fremgår af lovforslagene, at de vil blive sendt i høring med frist den 5. august 2015. Institut for Menneskerettigheder er på høringslisten til L2 og L3 og har modtaget anmodningerne om høringer. Instituttet har også valgt at afgive høringssvar til L7.

Instituttet har behandlet de tre lovforslag i ét høringssvar, da de rejser sammenlignelige spørgsmål. Instituttet har desuden prioriteret at afgive et hurtigt høringssvar, således at der kan tages ordentlig højde for høringssvaret i den videre behandling af lovforslagene.

1. SAMMENFATNING

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger til de tre lovforslag kan sammenfattes på denne måde:

- Instituttet finder det meget kritisabelt, at lovforslagene ikke indeholder de fornødne vurderinger af forholdet til Grundloven, og at L7 derudover ikke indeholder nogen vurdering af forholdet til menneskeretten.
- Instituttet kan ikke vurdere, om lovforslagene vil være i strid med Grundlovens § 75, stk. 2, fordi der ikke foreligger nærmere oplysninger om, hvorvidt de mennesker, der rammes af stramningerne, kan siges at være sikret et eksistensminimum.
- Instituttet kan ikke vurdere, om lovforslagene vil være i strid med Flygtningekonventionen, fordi der ikke foreligger nærmere oplysninger om, i hvilket omfang andre grupper end flygtninge rammes, samt hvordan andre lande fortolker konventionen.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder – at:

- regeringen i forbindelse med Folketingets videre behandling af lovforslagene redegør nærmere for lovforslagenes forhold til Grundloven og Danmarks internationale forpligtelser
- regeringen i forbindelse med Folketingets videre behandling af lovforslagene tilvejebringer en række nærmere oplysninger, således af indgrebets forhold til Grundloven og Danmarks internationale forpligtelser, herunder Flygtningekonventionen, kan vurderes på et fyldestgørende grundlag.

2. LOVFORSLAGENES VURDERING AF MENNESKERETTEN

L7 om genindførelse af optjeningsprincippet for ret til børnetilskud og børne- og ungeydelse for flygtninge indeholder ingen analyse af forholdet til Grundloven eller Danmarks internationale forpligtelser.

I L3 om opgørelse af bopælstid for folkepension – genindførelse af principper for beregning af den såkaldte brøkpension - henviser regeringen til, at regeringen tidligere har vurderet, at et tilsvarende lovforslag var i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, og at regeringen nu vurderer, at også dette lovforslag er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser uden nærmere at begrunde dette i lovforslaget.

I L2 om integrationsydelse, uddannelses- og kontanthjælp redegøres kun for de forhold, som taler for lovforslaget.

Det fremgår af Justitsministeriets vejledning om lovkvalitet fra 2005, at regeringen i lovforslag bør redegøre for overvejelser i forhold til Grundloven og Danmarks internationale forpligtelser.

Det fremgår af beretning nr. 6 afgivet af Udvalget for Forretningsordenen den 26. februar 2015 om ministres ansvar for Folketinget, at en minister, som fremsætter et lovforslag, bør være opmærksom på at sikre, at lovforslagets bemærkninger også belyser forhold, som taler imod lovforslaget. Hvis forhold kun vanskeligt lader sig belyse eller er forbundet med usikkerhed, bør der redegøres for, hvori vanskeligheden eller usikkerheden består, og hvilke konsekvenser de mulige udfald kan få.

- Institut for Menneskerettigheder finder det – i lyset af lovforslagenes alvorlige betydning for en sårbar gruppe mennesker – meget kritisabelt, at lovforslagene ikke indeholder de fornødne vurderinger af forholdet til Grundloven og Danmarks internationale forpligtelser.
- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at regeringen i forbindelse med Folketingets videre behandling af lovforslagene redegør nærmere for lovforslagenes forhold til Grundloven og Danmarks internationale forpligtelser, samt at regeringen fremlægger de oplysninger, der er nødvendige for Folketingets vurdering af lovforslagene, jf. nærmere nedenfor.

3. GRUNDLOVENS KRAV OM EKSISTENSMINIMUM

Indførelse af integrationsydelsen samt genindførelsen af optjeningsprincipperne vil betyde en væsentlig lavere indkomst for de berørte grupper end efter de eksisterende regler.

Det er umiddelbart instituttets vurdering, at mange på grund af ydelsernes niveau vil falde under den danske fattigdomsgrænse, men levestandarden vil variere for de enkelte mennesker og familier, fordi denne vil være påvirket af anden støtte, og fordi udgifterne vil variere fra person til person.

Efter Grundlovens § 75, stk. 2, er den, der ikke selv kan ernære sig eller sine, og hvis forsørgelse ikke påhviler nogen anden, berettiget til hjælp af det offentlige.

Højesteret har i to domme fastslået, at Grundlovens § 75, stk. 2, forpligter det offentlige til at sikre et eksistensminimum for personer omfattet af bestemmelsen, samt at de ved domstolene kan få efterprøvet, om kravet er opfyldt. Dommene er refererede i Ugeskrift for Retsvæsen 2006.770H og U2012.1761H.

Højesteret har i dom af 15. februar 2012 om introduktionsydelse/starthjælp vurderet overholdelsen af Grundlovens eksistensminimum og i den forbindelse medregnet alle de ydelser, den pågældende familie fik tildelt, herunder boligsikring, børneydelser m.v. Dommen er refereret i Ugeskrift for Retsvæsen 2012.1761H.

Højesterets sagen handlede om en flygtningefamilie på to voksne og fire børn, hvoraf de to fyldte 18 år i perioden. Et femte barn over 18 år fik senere opholdstilladelse og boede sammen med den øvrige familie. Familien havde samlet set modtaget introduktionsydelse/starthjælp, boligsikring og forskellige børneydelser m.v. på mellem ca. 209.000 og 265.000 kr. om året i perioden fra 2004-2007. Højesteret fandt, at familien havde modtaget hjælp fra det offentlige i overensstemmelse med Grundlovens § 75, stk. 2.

Højesterets dom fra 2012 betyder, dels at der findes en nedre grænse for offentlige ydelser, således at et "eksistensminimum" sikres, dels at dette eksistensminimum ligger under niveauet i den konkrete sag. Det er dog fortsat uvist, hvor Højesteret vil sætte grænsen for et eksistensminimum, ligesom der ikke er lovgivningspraksis om dette spørgsmål.

I L2 vedrørende introduktionsydelse m.v. anfører regeringen, at den nu foreslåede integrationsydelse, der er fastsat på niveau med de nugældende SU-satser, og som for forsørgere af børn under 18 år overstiger de dagældende satser for introduktionsydelse og starthjælp, er i overensstemmelse med Grundlovens § 75, stk. 2, og Danmarks internationale forpligtelser. Der redegøres imidlertid ikke nærmere for baggrunden for vurderingen.

Institut for Menneskerettigheder finder det som nævnt meget kritisabelt, at lovforslagene ikke i det fornødne omfang forholder sig til spørgsmålet om lovgivningens forhold til Grundlovens eksistensminimum. Der kan ikke uden videre henvises til Højesterets dom fra 2012, blandt andet fordi den omhandlede en familie i perioden 2004-2007, før reglerne om optjeningsprincip for børnefamilieydelse m.v. blev i 2010 ændret med ikrafttræden i 2011.

Lovforslagene indebærer væsentlige ændringer og en betydelig nedsættelse af de offentlige ydelser for de berørte personer, herunder for børnefamilier og for udsatte flygtninge med eksempelvis psykiske traumer m.v. Det konkrete niveau af offentlige ydelser for de berørte personer er dog uklart, idet de pågældende i varierende omfang tillige vil kunne være berettigede til øvrige offentlige ydelser.

Det bemærkes i den forbindelse, at den danske fattigdomsgrænse indført i 2013 ikke er afgørende for fortolkningen af Grundlovens eksistensminimum, men at der bør foretages nærmere vurderinger af, hvad de foreslåede ændringer vil få af betydning for de berørte personer, herunder hvordan de samlede indtægter og udgifter må antages at blive for forskellige familiekonstellationer.

Det bør derfor under lovforslagenes behandling afklares, hvordan forskellige personer og familier samlet set vil være stillet efter de foreslåede ændringer. Der er således en række forskelle for de økonomiske livsvilkår for modtagere af SU og integrationsydelse, som må tages i betragtning ved vurderingen af, om personer er sikret et eksistensminimum. Alle dele af lovforslagene bør indgå i disse beregninger, herunder også eksempelvis det forhold, at integrationsydelsesmodtagere ikke vil blive omfattet af reglerne om ret til ferie for uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere.

Der må efter instituttets opfattelse foretages nærmere beregninger af indtægterne og udgifterne for forskellige familiekonstellationer i forskellige boligformer, således at ydelsernes niveau sættes i reelt forhold til beregninger af leveomkostninger eksempelvis baseret på den såkaldte budgetmetode.¹ Der må tages højde for muligheder for at supplere indtægten. Der må i den forbindelse også foretages beregninger for så vidt angår flygtninge, som fremover vil modtage en begrænset folkepension.

Det bør desuden afklares og løbende overvåges, om lovforslagene vil betyde en (markant) stigning i antallet af personer, der lever med et indkomstgrundlag under den nationale økonomiske fattigdomsgrænse, herunder især om lovforslagene vil medføre en stigning i antallet af børn, der vokser op i familier med en indkomst under fattigdomsgrænsen. Det må desuden afklares og tydeliggøres, hvordan personer med funktionsnedsættelse vil blive behandlet, såfremt de er ud af stand til eksempelvis at lære dansk eller opnå beskæftigelse og dermed øge deres indkomst.

---

¹ Se "En dansk fattigdomsgrænse – analyser og forslag til opgørelsesmetoder", Ekspertudvalg om fattigdom, juni 2013, s. 162 ff.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder – at regeringen i forbindelse med Folketingets videre behandling af lovforslagene redegør nærmere for Grundlovens eksistensminimum og Danmarks internationale forpligtelser, samt at regeringen fremlægger de oplysninger, der er nødvendige for Folketingets vurdering af lovforslagene.

Den internationale menneskeret har ikke betydning for fortolkningen af Grundlovens § 75, stk. 2, men instituttet minder om, at Danmark tidligere har modtaget international kritik på dette område, og at det må forventes, at der også fremover vil blive fremsat kritik. Det skyldes, at retten til en passende levestandard, retten til social sikkerhed og sociale ydelser er omfattet af forskellige menneskerettighedskonventioner, som Danmark har tilsluttet sig, herunder blandt andet FN's Konvention om Økonomiske, Sociale og Kulturelle Rettigheder artikel 9 og 11, FN's Racediskriminationskonvention artikel 5(e)(IV) og FN's Børnekonvention artikel 26 og 27. FN's Børnekomité, FN's Racediskriminationskomité samt den Europæiske Komité mod Racisme og Intolerance (ECRI) har tidligere forholdt sig kritisk til den dagældende starthjælp. Retten til at modtage tilstrækkelige midler til sit underhold er omfattet af Den Europæiske Socialpagt artikel 13, og Europarådets Komité for Sociale Rettigheder udtrykte i 2009, at de dagældende regler om starthjælp ikke var i overensstemmelse med Socialpagtens artikel 13.²

4. INDIREKTE FORSKELSBEHANDLING VED INDFØRELSE AF EN INTEGRATIONSYDELSE SAMT GENINDFØRELSE AF OPTJENINGSPRINCIPPER FOR FOLKEPENSION, BØRNETILSKUD SAMT BØRNE- OG UNGEYDELSE

Det overordnede formål med de foreslåede ændringer er at gøre det mindre attraktivt at søge asyl i Danmark samt at give nyankomne flygtninge og indvandrere et større incitament til at arbejde og blive integreret, dog således at ændringerne vedrørende folkepension i sig selv alene begrundes i at gøre det mindre attraktivt at søge asyl i Danmark.

---

² Se "Concluding observations of the Committee on the Rights of the Child" af 4. februar 2011, "Concluding observations of the Committee on the Elimination of Racial Discrimination" af 19. oktober 2006, ECRI's "Tredje rapport om Danmark" af 16. december 2005 og Europarådets Komité for Sociale Rettigheder "Conclusions XIX-2 (2009) (DENMARK)" af januar 2010.

De foreslåede ændringer omfatter såvel udlændinge, som danske statsborgere, formentlig fordi regeringen – som ved tidligere lovændringer – ønsker, at lovgivningen ikke diskriminerer.

Instituttet vil derfor se nærmere på spørgsmålet om diskrimination, idet instituttet henviser til sine tidligere høringssvar, som vedhæftes.

I 2002 blev reglerne vedrørende kontanthjælp og introduktionsydelse ændret, således at personer, som ikke havde haft lovligt ophold i mindst 7 ud af de sidste 8 år, fik starthjælp, som var lavere end kontanthjælpen. Introduktionsydelsen blev tilsvarende ændret. Instituttet rejste i forbindelse med ændringen i sit høringssvar bekymring over spørgsmålet om indirekte diskrimination og fandt, at det burde overvejes, om der var tale om indirekte diskrimination, idet en gennemførelse af lovforslaget ville ramme de to grupper (danske statsborgere og udlændinge) ganske forskelligt. Starthjælpen og introduktionsydelsen blev ophævet i 2012.

I 2010 blev flygtnings adgang til at medregne bopælstid i oprindelseslandet ved beregning af folkepension afskaffet, således at flygtninge fremover modtog en reduceret folkepension. I forbindelse med lovændringen i 2010 stillede instituttet i sit høringssvar spørgsmål ved, om det var berettiget at sammenligne flygtninge og danske statsborgere med ophold i udlandet. Instituttet anbefalede blandt andet, at det nærmere blev undersøgt og oplyst, hvor mange danske statsborgere, der efter ophold i udlandet, var afskåret fra at opnå fuld pension på grund af optjeningsreglerne, samt hvordan andre lande behandlede flygtninge i forhold til andre med midlertidigt ophold i udlandet. Derudover fandt instituttet umiddelbart, at den foreslåede formelle ligestilling mellem flygtninge og danske statsborgere formentlig måtte antages ikke at være i overensstemmelse med Flygtningekonventionen og andre internationale menneskerettighedskonventioner og anbefalede derfor, at lovforslaget ikke blev vedtaget. I 2014 blev adgangen til at medregne bopælstid i oprindelseslandet genindført.

I 2010 og 2012 blev reglerne om optjeningsprincipper børnefamilieydelse og børnebidrag ændret, men instituttet blev ikke hørt i den forbindelse og har ikke afgivet høringssvar om de ændringer.

Institut for Menneskerettigheder kan ikke foretage den endelige vurdering af, om borgernes rettigheder krænkes, da det – som instituttet også anførte i sit høringssvar i 2010 – må afklares ved

ationale domstole med efterfølgende adgang til international prøvelse ved blandt andet Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

I 2012 afsagde Højesteret som nævnt dom i en sag om introduktionsydelse/starthjælp i perioden 2004-2007. Højesteret fandt, at der ikke var tale om direkte forskelsbehandling efter Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK), da reglen omfattede både danske statsborgere og udenlandske statsborgere. For så vidt angik indirekte forskelsbehandling fandt Højesteret, at optjeningsprincippet for kontanthjælp var sagligt begrundet, og at konsekvenserne af optjeningsprincippet ikke var uproportionale. Højesteret fandt tilsvarende, at Flygtningekonventionen heller ikke var krænket.

Selv om Højesterets dom omhandlede introduktionsydelse/starthjælp, må det efter instituttets opfattelse som udgangspunkt antages, at Højesteret vil anlægge en tilsvarende vurdering af reglerne om optjeningsprincipper til folkepension (brøkpension), børnetilskud samt børne- og ungedydelse. Det kan imidlertid ikke uden videre antages, at Højesterets dom fra 2012 fuldt ud kan overføres på de nu fremsatte lovforslag, dels fordi der er tale om forskellige lovforslag, dels fordi en række forhold ikke blev forelagt Højesteret. Der må således foretages en selvstændig vurdering af en række forskellige forhold.

Det afgørende spørgsmål er – som det også fremgår af Højesterets tidligere dom – om den indirekte forskelsbehandling er forholdsmæssig. Det er derfor nødvendigt at vurdere og sammenholde virkningerne af de nu foreslåede lovforslag i forhold til deres formål.

Lovforslagene har alle som et af de overordnede formål at begrænse antallet af asylansøgere i Danmark. Der er ikke belæg for at antage, at stramningerne i eksempelvis 2010 og 2012 har reduceret antallet af asylansøgere i Danmark sammenholdt med andre lande i EU. Det er tilsvarende for tidligt at vurdere effekten af ændringerne på asylområdet i 2014, selv om der kan konstateres et generelt fald i antallet af asylansøgere inden for det sidste år. Der er således markant usikkerhed forbundet med virkningerne af denne type lovændringer i forhold til Danmarks andel af asylansøgerne i Europa.

Af L7 fremgår: "Størrelsen af mindreudgifterne som følge af genindførelse af optjeningsprincippet for flygtninge afhænger af antallet af opholdstilladelser. Det er beregningsmæssigt forudsat, at der gives opholdstilladelse til ca. 2.000 børn i 2015, ca. 2.500 børn i 2016 og derefter ca. 900 børn årligt. Det er endvidere forudsat, at der sker familiesammenføring til flygtninge for ca. 8.800 børn i 2016 og derefter ca. 1.800 børn årligt. I 2015 skønnes forslaget at vedrøre udbetaling af

børne- og ungeydelse samt børnetilskud for ca. 225 børn. I 2016 skønnes ydelser til nye modtagere vedrørende ca. 7.400 børn at blive berørt af optjeningsprincippet og i 2017 skønnes ydelser til nye modtagere vedrørende ca. 4.600 børn at blive berørt. Fra og med 2018 skønnes ydelser til nye modtagere vedrørende ca. 2.650 børn årligt at blive berørt.”.

Det er således ”beregningmæssigt forudsat”, at antallet af opholdstilladelser til flygtningebørn herunder ved familiesammenføring vil falde meget markant efter 2016 fra 11.300 i 2016 (2.500+8.800) til 2.700 efter 2016 (900+1.800), men det fremgår ikke, hvad der er grundlaget for denne forudsætning, herunder hvilken betydning lovændringerne antages at have.

Lovforslagene har derudover overordnet set dels til formål at øge integrationen og beskæftigelsen blandt de berørte. Det fremgår af L2, at ændringen ”skønnes at indebære, at den enkelte modtager i gennemsnit hurtigere vil afgang til beskæftigelse. Samlet skønnes forslaget på den baggrund at indebære en strukturel styrkelse af beskæftigelsen på i alt 400 fuldtidspersoner, når integrationsydelsen er fuldt indfaset.”.

Det fremgår af en analyse fra Rockwool Fondens Forskningsenhed fra april 2007, at den dagældende starthjælp fik flygtninge hurtigere i arbejde – i hvert fald på kort sigt. For gruppen, som kunne få kontanthjælp, var der 9 procent sandsynlighed for, at de var i beskæftigelse 16 måneder efter, de fik opholdstilladelse, mens tallet var 14 procent for gruppen, som var berettiget til starthjælp. Analysen viste dog også, at indførelse af starthjælpen betød, at en langt større gruppe forsørgede sig selv uden at være i job. Denne gruppe havde således ikke en observerbar indkomst og levede således af ægtefællens indkomst, sort arbejde eller noget tredje. Dette er blot et eksempel på undersøgelser, som støtter antagelsen om, at lovændringen vil have en vis betydning for integrationen og beskæftigelsen, men ændringerne har også andre konsekvenser, som lovforslagene ikke redegør for. Der henvises i den forbindelse eksempelvis til Rockwool Fondens Forskningsenheds arbejdsrapport 25 fra 2012.

Lovforslagene har ikke til formål, men det er umiddelbart instituttets vurdering, at lovforslagene vil have som virkning, at flere vil leve i fattigdom. Det er usikkert, i hvilket omfang dette vil være en konsekvens, jf. bemærkningerne i afsnit 3 ovenfor, hvorfor en proportionalitetsvurdering er vanskelig at gennemføre på det foreliggende grundlag.

Det bemærkes i den forbindelse, at indførelsen af et dansktillæg i praksis i meget høj grad vil ramme udlændinge hårdere end danskere, fordi danske statsborgere omfattet af de foreslåede regler som det helt klare udgangspunkt må formodes at kunne dokumentere de fornødne dansk kundskaber.

Højesterets dom fra 2012 bekræfter, at Højesteret vil være meget tilbageholdende med at tilsidesætte lovgivning som stridende mod Danmarks internationale forpligtelser, og at vurderingen af forholdsmæssigheden derfor først og fremmest vil være et anliggende for lovgivningsmagten og eksempelvis den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler på den baggrund:

- at regeringen i forbindelse med Folketingets videre behandling af lovforslagene nærmere uddyber, hvilke virkninger lovforslagene efter regeringens opfattelse må antages at få på Danmarks andel af det samlede antal af asylansøgerne i Europa, på integrationen af udlændinge i Danmark og på andre forhold for de berørte, jf. også afsnit 3 ovenfor.

5. SÆRLIGT OM FLYGTNINGES RET TIL SAMME BEHANDLING SOM DANSKE STATSBOGERE

Da Højesteret i 2012 behandlede den konkrete sag om starthjælp/integrationsydelse blev det gjort gældende, at der var tale om indirekte forskelsbehandling i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions (EMRK) artikel 14, blandt andet fordi der var tale om forskelsbehandling i strid med FN's Flygtningekonventions artikel 23.

Højesteret antog, at den tidligere starthjælp/introduktionsydelse ikke var i strid med FN's Flygtningekonventions artikel 23 og heller ikke i strid med EMRK.

Højesteret udtalte blandt andet om artikel 23: "I denne bestemmelse er fastsat, at de kontraherende stater med hensyn til offentlig hjælp og understøttelse skal indrømme flygtninge, der lovligt bor inden for deres område, »samme behandling som deres egne statsborgere«. Bestemmelsen omfatter efter sin ordlyd alene direkte forskelsbehandling. Efter Højesterets opfattelse er der ikke tilstrækkeligt grundlag for at antage, at bestemmelsen skal forstås således, at den også forbyder indirekte forskelsbehandling, der - som den foreliggende - er sagligt begrundet og proportional."

Højesterets fortolkning er – med al respekt – ikke uangribelig. For det første fremgår det ikke af ordlyden af artikel 23, at den alene omfatter direkte forskelsbehandling, idet ordlyden hverken omtaler direkte eller indirekte forskelsbehandling, men i stedet bruger ordene 'samme behandling som deres egne statsborgere'. For det andet er Højesterets fortolkning udtryk for en traditionel tilbageholdenhed i fortolkningen af internationale menneskerettigheder, idet Højesteret ikke finder "tilstrækkeligt grundlag" i bestemmelsen for at anse lovgivningen for indirekte diskriminerende.

Højesteretssagen handlede endvidere ikke om en person, der havde modtaget brøkpension, hvorfor Højesteret fortsat ikke har forholdt sig Flygtningekonventionens betydning i en konkret sag om brøkpension. Højesteret har heller ikke fået forelagt – og derfor ikke tage stilling til – forholdsmæssigheden af beregning af brøkpension til konkrete flygtninge. Af L3 fremgår: "Den foreslåede harmonisering af optjeningsreglerne for folkepension skønnes at berøre ca. 500 personer årligt på kort sigt". Derudover fremgår det, at flygtninge, som ikke længere vil kunne modtage fuld folkepension, efter en konkret individuel vurdering kan modtage personligt tillæg efter pensionsloven, integrationsydelse eller kontanthjælp. Der bør derfor ligeledes laves beregninger på hvilke ydelser en folkepensionist, som er flygtning, kan opnå, hvis dennes folkepension er reduceret til $\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$ eller $\frac{1}{4}$.

Det springende punkt er efter instituttets opfattelse, at formålet med Flygtningekonventionens bestemmelser er at sikre, at flygtninge reelt får samme offentlige hjælp og støtte som landets egne statsborgere. Bestemmelsen er udtryk for en pligt til – i lyset af flygtninges særlige baggrund – at behandle dem som egne borgere. Grundtanken i Flygtningekonventionen er, at flygtninge, der i øvrigt opfylder betingelserne for at opnå asyl, skal have samme ydelse som landets statsborgere. Flygtninge adskiller sig fra indvandrere og danske statsborgere, der frivilligt tager ophold i udlandet, fordi flygtninge har været nødsaget til at flygte fra deres hjemland.

Det er vanskeligt at se, at formålet – at sikre flygtninge samme behandling som danske statsborgere – varetages, når der lovgives med det udtrykkelige formål at afskrække asylansøgere fra at søge til Danmark, og når lovgivningen forringer danske statsborgeres rettigheder med det – må det antages – formål at undgå konflikt med blandt andet Flygtningekonventionen. Den konflikt er kun relevant at undgå, fordi flygtninge efter lovforslagene netop ikke reelt har samme rettigheder som danske statsborgere i almindelighed.

Instituttet er derfor – trods Højesterets dom – ikke overbevist om, at flygtninge omfattet af Flygtningekonventionen bliver behandlet i overensstemmelse med Flygtningekonventionen.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler derfor – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder – at:

- regeringen i forbindelse med Folketingets videre behandling af lovforslagene oplysninger antallet af berørte personer i de forskellige grupper (flygtninge, danske statsborgere, danske statsborgere der rammes af opholdskravet samt andre udlændinge end flygtninge)
- regeringen undersøger og oplyser, hvorvidt – og i givet fald i hvordan og med hvilke konsekvenser – andre lande har vedtaget lignende regulering, hvor flygtnings ret til ligebehandling med egne statsborgere tilsidesættes ved en samtidig reduktion af nogle af landets egne statsborgeres rettigheder.

Instituttet minder om, at Danmark tidligere har modtaget international kritik på dette område, og at det må forventes, at der også fremover vil blive fremsat kritik. UNHCR udtalte således i forbindelse med ændringen i 2002 bekymring over sammenligningen mellem danske statsborgere og flygtninge, da de ikke kunne siges at være i en sammenlignelig situation. UNHCR udtrykte desuden betænkeligheder ved ydelsernes negative signal om flygtnings bidrag til det danske samfund. UNHCR stillede derfor spørgsmålstegn ved begrundelsen for og lovligheden af reglerne om starthjælp og introduktionsydelse. I 2010 kritiserede UNHCR, at de foreslåede regler om optjening af folkepension ikke tog tilstrækkelig hensyn til den særlige situation, som flygtninge står i. UNHCR fandt derfor, at de foreslåede ændringer medførte forskelsbehandling i strid med forbuddet mod diskrimination.

Der henvises til j.nr. 15/05849 (Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet) og j.nr. 2015-3055 (Beskæftigelsesministeriet).

Med venlig hilsen

Jonas Christoffersen

DIREKTØR

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Njalsgade 72A
2300 København S
Danmark
star@star.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
DIREKTE 3269 8866
LGH@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 15/00387-2

Att.
Tina Holgaard Madsen (thm@star.dk)
Anne Hedegaard (aih@star.dk)

8. JANUAR 2016

**HØRING VEDR. UDKAST TIL FORSLAG TIL LOV OM
ÆNDRING AF LOV OM AKTIV SOCIALPOLITIK
OG LOV OM INDIVIDUEL BOLIGSTØTTE (INDFØRELSE
AF ET NYT KONTANTHJÆLPSLOFT,
EN 225TIMERS REGEL, FIRE UGERS FERIE TIL
UDDANNELSES- OG KONTANTHJÆLPSMODTAGERE
M.V.)**

Ved e-mail af 8. december 2015 og supplerende e-mail af 21. december 2015 har Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til ovennævnte udkast til lovforslag senest den 8. januar 2016.

Det fremgår af lovudkastets bemærkninger, at lovforslaget udmønter den "Aftale om et kontanthjælpssystem, hvor det kan betale sig at arbejde – Jobreform fase I", som regeringen (Venstre) og Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti indgik den 18. november 2015. Initiativerne i lovforslaget skal være med til at sikre, at det kan betale sig for modtagere af integrationsydelse eller uddannelses- eller kontanthjælp at tage et arbejde og opfylde deres rådighedsforpligtelse. Lovforslaget indeholder blandt andet følgende elementer:

1. Et loft for ydelsen til modtagere af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp
2. Indførelse af et skærpet rådighedskrav for modtagere af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp ("225-timers regel")

Desuden indeholder udkastet en række øvrige forslag, herunder om reduktion af retten til ferie for uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere samt visse revalidender fra fem til fire ugers årlig ferie og om indførelse af sanktioner ved manglende fremmøde til selvbookede samtaler hos kommunen.

efterprøvet, om det minimum er opfyldt (Ugeskrift for Retsvæsen, U2012.1761H). Højesteret har i samme dom fastslået, at grundlovens krav om et eksistensminimum også gælder for udlændinge. Den nedre grænse for et eksistensminimum fandtes dog i den sag at ligge under de ydelser, sagen vedrørte, og det står fortsat ikke klart, hvor domstolene vil trække grænsen.

Under behandlingen af lovforslag L 2 (2014-2015/2), der blev vedtaget som lov nr. 1000 af 30. august 2015 om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, integrationsloven og forskellige andre love (Indførelse af en integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp m.v.), medtog Udlændinge-, Integrations- og Boligministeren en række tabeller med udregning af rådighedsbeløb for personer berørt af lovforslaget i sit svar til Udlændinge-, Integrations- og Boligudvalget på udvalgets spørgsmål nr. 26.

Dette lovforslag indeholder satser for ydelseslofter og for den reduktion, som kan foretages i ydelserne, hvis det skærpede rådighedskrav på 225 timers ordinært og udstøttet arbejde inden for det seneste år ikke opfyldes. Lovforslagets bemærkninger indeholder imidlertid ikke eksempler på udregninger til belysning af, hvordan modelscenarier for de enkelte persongrupper nærmere vil se ud efter en reduktion i ydelserne. I relation til grundlovens "eksistensminimum", vil særligt udregninger af betydningen af reducerede ydelser som følge af manglende opfyldelse af det skærpede rådighedskrav (225-timers regel) for personer på de laveste ydelser, som uddannelseshjælp og integrationsydelsen, være af betydning.

Institut for Menneskerettigheder kan på den baggrund ikke på det foreliggende grundlag vurdere, om lovforslaget vil være i strid med grundlovens § 75, stk. 2.

Endeligt bemærker Institut for Menneskerettigheder, at instituttet tidligere har henledt internationale organisationers opmærksomhed på blandt andet den tidligere gældende "starthjælp" og den indtil 1. januar 2012 gældende 225-timers regel (tidligere 450-timers regel og 300-timers regel). FN's børnekomité, FN's racediskriminationskomité, FN's komité for økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder samt Den Europæiske Komité mod Racisme og Intolerance (ECRI) har forholdt sig kritisk til starthjælpen og det forhold, at Danmark ikke har en fattigdomsgrænse. Europarådets komité for sociale rettigheder udtrykte i 2009, at de dagældende regler om starthjælp ikke var i overensstemmelse med Socialpaktens artikel 13.¹

---

¹ Se "Concluding observations of the Committee on Economic, Social and Cultural Rights" fra 14. december 2004, "Concluding observations

tillægsprotokol. Der kan herved henvises til Stec m.fl. mod Storbritanien, afgørelse af 6. juli 2005, hvori det blev fastslået, at sociale ydelser, hvad enten de er betinget af forudgående indbetaling af bidrag eller ej, er omfattet af anvendelsesområdet for artikel 1 i 1. tillægsprotokol til EMRK.

Diskriminationsforbuddene indebærer, at forskelsbehandling er ulovlig og udgør diskrimination, hvis forskelsbehandlingen er usaglig eller uproportional. Omvendt er en forskelsbehandling lovlig, hvis den er saglig og proportional. Forskelsbehandling kan komme til udtryk enten direkte eller indirekte. Indirekte forskelsbehandling foreligger, hvis en umiddelbart neutral betingelse rammer f.eks. ikke-etniske danskere hårdere end etniske danskere.

En SFI-undersøgelse fra juni 2008, "300-timers-reglen: Betydningen af 300-timers-reglen for gifte kontanthjælpsmodtagere", viste, at 95 pct. af de interviewpersoner, der i 2007 fik frataget kontanthjælp grund af 300 timers reglen og 90 pct. af de interviewpersoner, som på grund af 300 timers reglen var i risiko for at miste kontanthjælp, ikke var født i Danmark.

På baggrund af SFI-undersøgelsen er der efter instituttets opfattelse anledning til nærmere at undersøge, om den foreslåede 225-timers regel indebærer indirekte forskelsbehandling af personer med anden etnisk oprindelse end dansk i forhold til etniske danskere, og hvis dette er tilfældet, at overveje, om forskelsbehandlingen er proportional, jf. herved FN's konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder, artikel 2, stk. 2, jf. artikel 9 og 11, og FN's racediskriminationskonvention, artikel 5, e), VI), samt Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, artikel 14, jf. artikel 1 i 1. tillægsprotokol.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at

- regeringen tilvejebringer statistiske oplysninger på området til belysning af, hvilke befolkningsgrupper der i praksis omfattes af den foreslåede 225-timers regel
- virkningerne af den foreslåede 225-timers regel overvåges, herunder om reglen rammer personer med anden etnisk oprindelse end dansk hårdere end etniske danskere.

derfor ministeriet for ikke at have fulgt op på, hvordan kommunerne anvender de eksisterende ordninger til at skaffe boliger til de hjemløse, og om ordningerne er tilstrækkelige. Statsrevisorerne tilsluttede sig denne kritik.

Der er fortsat ikke fundet politiske løsninger på den grundlæggende problematik mellem stigende boligpriser og personer på de laveste ydelsers betalingsevne. Til eksempel fremførte Kommunernes Landsforening i sit høringssvar til lovforslag L 2 (2012-2015-2), der blev vedtaget som lov nr. 1000 af 30 august 2015, at indførelsen af integrationsydelsen ville gøre det vanskeligt for kommunerne at boligplacere flygtninge. Kommunernes Landsforening fremhævede i sit høringssvar, at det selv under de dagældende forsørgelsesydelse (før indførelse af integrationsydelsen) og før den store stigning i antallet af flygtninge var vanskeligt at skaffe boliger, fordi der ikke er nok billige boliger.

Der er ikke i lovforslagets bemærkninger taget stilling til, hvilken betydning forslagene om et ydelsesloft og et skærpet rådighedskrav vil få i forhold til spørgsmålet om, hvorvidt personer på de laveste sociale ydelsers har mulighed for at få og beholde en bolig, og om lovændringen antages at medføre en stigning i antallet af hjemløse og/eller en stigning i antallet af udsættelser.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at regeringen i lovforslagets bemærkninger nærmere redegør for lovforslagets betydning for antallet af hjemløse og antallet af udsættelser.

Der henvises til styrelsens j.nr. 15/14322.

Med venlig hilsen

Lise Garkier Hendriksen

SPECIALKONSULENT

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Att: strafferetskontoret@jm.dk

5. september 2017

J.nr.: 2017-4101-0051-8
Sagsbehandler M. Michelsen
Mail: MIMI@domstolsstyrelsen.dk

Domstolsstyrelsens høringssvar

Med en mail af 10. august 2017 har Justitsministeriet anmodet om en udtalelse om udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.).

Domstolsstyrelsen har følgende bemærkninger:

Lovforslagets forslag om at ændre straffeloven, så domstolene som led i en straffedom kan give et opholdsforbud under visse forudsætninger, forventes at medføre en øget retssalstid i denne type sager i forbindelse med procedure og votering.

Samlet forventes lovforslaget at medføre øgede udgifter ved domstolene for ca. 1,1 mio. kr. årligt. Herudover forventes de kommende år et øget antal sager vedrørende overholdelse af opholdsforbuddet.

Med venlig hilsen

Laila Lindemark

Justitsministeriet
Strafferetskontoret@jm.dk

Brolæggerstræde 9
1211 København K

Telefon 72 48 60 00
Fax 72 48 60 01
Email: sl@sl.dk

Ref.: TAJ

07-09-2017

Høringssvar til udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.)

Socialpædagogerne har modtaget forslag til lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love, med svarfrist 7. september 2017.

Socialpædagogerne kvitterer for muligheden for at afgive høringssvar. Socialpædagogerne er bekymrede over de mulige konsekvenser af dele af lovforslaget, særligt følgende:

Af lovforslaget fremgår det, at Bandepakke III skal finansieres gennem ændringer af lov om en børne- og ungeydelse samt lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, som strammer optjeningsprincippet for børne- og ungeydelse samt børnetilskud, så det nuværende krav om tilknytning til Danmark for at opnå ret til de fulde ydelser strammes ved, at optjeningsperioden på 2 års bopæl eller beskæftigelse inden for de seneste 10 år hæves til 6 år.

Socialpædagogerne stiller sig kritiske overfor dette forslag, da forslaget vil svække den økonomiske situation hos en gruppe borgere, der i forvejen er i en udsat position, og da forslaget rammer børn og unge.

Socialpædagogerne tilslutter sig desuden høringssvaret indsendt af Fængselsforbundet (16. august 2017).

Venlig hilsen

Benny Andersen
Forbundsformand
Socialpædagogerne

Justitsministeriet
Strafferetskontoret@jm.dk

FÆNGSELSFORBUNDET
Hovedkontoret
Ramsingsvej 28 A
2500 Valby

Telefon 72 55 99 76
ff@faengselsforbundet.dk

København
Den 16. august 2017
Journal nr. 10.01

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.)

Fængselsforbundet har modtaget udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven og andre love.

Fængselsforbundet skal ikke lægge skjul på, at vi er meget betænkelige ved forslaget. Det er et forslag som er meget svært at efterleve og kontrollere samt, at det vil være yderst ressourcekrævende for både politi og kriminalforsorg at håndtere i forhold til løsladelse og tilsyn.

Da forslaget har flertal og derfor vedtages, skal vi bede om at der overvejes følgende:

Da en del af at få skabt en kriminalitetsfri tilværelse for fængselsdømte er, at skabe familierelationer som kan medvirke til dette, skal man forsøge at sikre sig, at der fortsat kan være kontakt til en eventuel familie, som kan være bosat i forbudsområdet.

Samtidig ville det være ønskeligt om loven indeholdt lidt mere lempelige muligheder for at opholdsforbuddet kan ophæves før tid. F.eks. hvis banden som kriminaliteten stammer fra opløses eller flytter eller hvis den dømte helt forlader bandemiljøet via exit, og derfor ikke længere er en del af miljøet. Begge dele skal selvfølgelig være dokumenterbart og ikke mindst kun ophæves såfremt politiet, kriminalforsorgen og f.eks. anklagemyndigheden er enige.

Med venlig hilsen

Samira Khan Thrane
Sekretariatschef

Fængselsforbundet repræsenterer fængselsbetjente, værk mestre og uniformerede ledere i Kriminalforsorgen. Forbundet repræsenterer desuden fiskerikontrollører i NaturErhvervsstyrelsen.

Til
Justitsministeriet
Strafferetskontoret@im.dk

Vordingborg
7. september 2017

Høringssvar vedr. Justitsministeriets udsendelse af Lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love (initiativer mod rocker- og bandekriminalitet mv. – bandepakke III)

Justitsministeriet har anmodet om udtalelse om udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love (initiativer mod rocker- og bandekriminaliteten med frist 7. september 2007).

Udkast til lovændring indeholder forslag om

- At ændre straffeloven, så domstolene som led i en straffedom kan give et opholdsforbud til dels personer, der idømmes ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for en lovovertrædelse, der er omfattet af straffelovens § 81 a, dels personer, der idømmes en sådan straf eller retsfølge for overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer eller lov om våben og eksplosivstoffer, og som har tilknytning til en gruppe af personer, der tilsammen står bag omfattende og alvorlig kriminalitet, når lovovertrædelsen har relation til den dømtes tilknytning til gruppen.
- At ændre våbenloven, så politiets nuværende mulighed for uden retskendelse at foretage kontrol af de lokaler, hvor skytteforeninger opbevarer våben, udvides til også at omfatte lokaler, hvor skytteforeningerne opbevarer, besidder eller anvender våben, herunder skytteforeningernes skydebaner og skydepladser.
- At ændre lov om vagtvirksomhed, således at muligheden for at nægte godkendelse af ansættelse af personale i vagtvirksomheder udvides til at omfatte al adfærd, der giver grund til at antage, at den pågældende ikke vil udøve hvervet på forsvarlig måde, uanset om adfærden er udvist i eller uden for stilling eller erhverv.
- At ændre lov om en børne- og ungeydelse samt lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, som strammer optjeningsprincippet for børne- og ungeydelse samt børnetilskud, så det nuværende krav om tilknytning til Danmark for at opnå ret til de fulde ydelser strammes ved, at optjeningsperioden på 2 års bopæl eller beskæftigelse inden for de seneste 10 år hæves til 6 år.

Foreningen for Socialchefer i Danmark (FSD) bemærker, at bandebegrebet udvides i forbindelse med ændringerne af straffeloven.

FSD er tilfredse med, at det i 2.1.3.4 præciseres, at opholdsforbuddet kan ske på tværs af den eller de kommuner, hvor ovenstående gør sig gældende.

Men FSD pointerer, at der ved den foreslåede ændring af straffeloven også bør være fokus på et socialfagligt perspektiv. Herunder henledes opmærksomheden på, at der er risiko for forringelse af de dømtes mulighed for resocialisering efter endt afsoning, hvis de som led i dommen ikke må opholde sig i de områder, hvor de har eventuel familie og den del af netværket, som kan støtte dem i en fremtid uden for det kriminelle miljø.

FSD bemærker endvidere, at opholdsforbuddet vil medføre, at de dømte vil flytte til andre områder/kommuner i landet, og det må ventes at kunne medføre behov for yderligere indsats fra de pågældendes nye opholdskommuner i forhold til at opbygge en ny tilværelse med bolig, beskæftigelse, kompetenceløft, evt. social indsats m.v., således at risikoen for recidiv minimeres. Dette vil i sagens natur påføre den modtagende kommune en merudgift.

FSD har ingen bemærkninger ang. ændring af våbenlov, lov om vagtvirksomhed eller ændring af lov om børne- og ungeydelse.

Med venlig hilsen

Helle Linnet
Landsformand

Fra: PZA001@politi.dk
Sendt: 5. september 2017 16:23
Til: EStrafferetskontoret (951s18)
Cc: kos-Direktionssekretariatet@politi.dk; pol-forkontor@politi.dk; AMA045@politi.dk; SPE001@politi.dk; PZA001@politi.dk; IDA001@politi.dk; MAG005@politi.dk; nec@politi.dk; pol-almenjura@politi.dk; GAT001@politi.dk; CVV001@politi.dk
Emne: VS: Høring over lovforslag om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.) (2017-731-0082)
Vedhæftede filer: Høringsbrev [DOK2382641].pdf; Høringsliste [DOK2381603].pdf; Udkast til lovforslag [DOK2379467].pdf; fesdPacket.xml

Kære Justitsministeriet.

Hermed Rigspolitiets bemærkninger til høring af 11. august 2017.

Rigspolitiet og Rigsadvokaten har i forbindelse med høringen foretaget en fælles kredshøring, der for så vidt angår Rigspolitiets del givet anledning til følgende bemærkning i relation til opholdsforbuddet:

Den foreslåede bestemmelse - § 79 a - vil indebære, at den, der idømmes ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for en lovovertrædelse, der er omfattet af straffelovens § 81 a, ved dommen kan gives et opholdsforbud (den foreslåede § 79 a, stk. 1, 1. pkt.). Det samme gælder den, der idømmes en sådan straf eller retsfølge for overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer eller lov om våben og eksplosivstoffer, og som har tilknytning til en gruppe af personer, der tilsammen står bag omfattende og alvorlig kriminalitet, når overtrædelsen har relation til den dømtes tilknytning til gruppen (den foreslåede § 79 a, stk. 1, 2. pkt.).

Det bemærkes i den anledning, at det fremgår af pkt. 2.1.3.4 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, at retten kan begrænse opholdsforbuddet til alene at omfatte en eller flere byer eller bydele, hvis en bredere udstrækning konkret ikke vurderes at stå i rimeligt forhold til den begåede kriminalitet. Er der tale om mindre alvorlig kriminalitet, og vurderes et geografisk bredt fastlagt forbud dermed ikke at stå i rimeligt forhold til den begåede kriminalitet, kan opholdsforbuddet endvidere geografisk indskrænkes til et eller flere mindre områder.

Af de specielle bemærkninger til § 1, nr. 1 (lovforslagets s. 40) fremgår det, at det geografiske område, som et opholdsforbud dækker over, skal beskrives så præcist som muligt i dommen, herunder om nødvendigt ved anvendelse af kort over området.

Det er i den anledning, af hensyn til den efterfølgende håndhævelse, helt afgørende, at der i dommen sker en præcis afgrænsning af det geografiske område, som et opholdsforbud dækker over. Det vil således ikke være tilstrækkeligt alene at angive området som f.eks. "Nørrebro" eller "Mjølnerparken". Det bør derfor i bemærkningerne angives, at med mindre der er tale om en hel kommune, som i sig selv er afgrænset på gadenavne, så bør det af dommen fremgå, hvilke gadenavne der omkranser et geografisk område. Denne angivelse kan eventuelt suppleres af en angivelse på kort, men et kort bør ikke stå alene.

For så vidt angår kredsens bemærkninger til udfordringer i relation til at løfte bevisbyrden i straffesagerne, har Rigspolitiet orienteret Rigsadvokaten om, at vi formoder, at Rigsadvokaten forholder sig til denne del af kredsens bemærkninger.

For så vidt angår opdatering af opholdsforbud KR i forbindelse med løsladelse af personer, der er i medfør af straffelovens § 79 a er idømt et opholdsforbud, henvises til Rigspolitiets igangværende drøftelser med Justitsministeriet.

Med venlig hilsen

Pia Zahren-Martens
Fuldmægtig

 cid:imane

Rigspolitiet, Politiområdet
Ledelsessekretariatet
Polititorvet 14
1780 København V

Mobil 41 88 99 77
E-mail pza001@politi.dk

Web www.politi.dk
Facebook facebook.com/politi
Twitter twitter.com/rigspoliti

Fra: KOS FP Direktionssekretariatet

Sendt: 11. august 2017 11:03

Til: POL FP Forkontor Sikker

Cc: Jensen, Troels (TJE001); Mansfeld-Giese, Anne Berg (AMA045); Pedersen, Sanne (SPE001); Zahren-Martens, Pia (PZA001); Gram, Arne Vedsted (AGR001)

Emne: VS: Høring over lovforslag om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.) (2017-731-0082)

Kære POL

Hermed fremsendes vedhæftede høring til videre foranstaltning.

Bemærkningerne eller orientering om, at Rigspolitiet ikke har bemærkninger, bedes sendt direkte til Justitsministeriet med kopi til Direktionssekretariatet (KOS FP Direktionssekretariatet)

Bemærk, at svarfristen er 7. september 2017.

Stillingtagen IT-mæssige ændringer

I bedes i forbindelse med gennemgang af høringen tage stilling til, hvorvidt forslaget kan give anledning til IT-mæssige ændringer, herunder f.eks. ændring/oprettelse/sletning af gerningskoder, blanketter mv. eller andre ændringer i IT-systemer.

Direktionssekretariatet skal bede om en tilbagemelding herpå.

Såfremt de identificerede behov vurderes at have økonomiske konsekvenser eller konsekvenser for ikrafttrædelsestidspunktet, skal dette naturligvis indgå i høringssvaret, i det omfang lovforslaget ikke allerede adresserer dette.

Med venlig hilsen

Patrycja Sosfa
Politifuldmægtig
Rigspolitiet
Direktionssekretariatet

Polititorvet 14
1780 København V
Dir.tlf.nr. 4174 7477

Fra: Justitsministeriet [<mailto:jm@jm.dk>]

Sendt: 10. august 2017 16:31

Emne: Høring over lovforslag om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.) (2017-731-0082)

Se venligst vedhæftede filer.

Med venlig hilsen

Stanley Stener Nielsen
Fuldmægtig

Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

RETSPOLITISK FORENING
www.retspolitik.dk

HØRINGSSVAR

Til: Justitsministeriet, Strafferetskontoret

Høring over forslag til ændring af straffeloven m.fl. (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet, våben, vandelskrav, børne-ungeydelser mv.)

Høringsbrev af 10. august 2017 - med svarfrist 7. september 2017

Svar til: jm@jm.dk og strafferetskontoret@jm.dk

Sagsnr. 2017-731-0082

Retspolitisk Forening konstaterer, at hovedsigtet med forslaget er indførelsen af en ny sanktion "opholdsforbud" i forbindelse med rocker-/bandekriminalitet, og at sanktionen har politisk baggrund i aftalen af 24. marts 2017 mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Socialdemokratiet (Bandepakke III).

I forvejen er der efter gældende regler "tillægsstraffe" i den type kriminalitet, og der foreslås nu en ekstra straf – opholdsforbud, som udgangspunkt med en kommune som geografisk zone og med varighed mellem 1 og 10 år.

Vi vil medgive, at der kan være ræson i, at der som tillægsstraf i særligt alvorlige sager kan idømmes opholdsforbud i snævrere områder i og omkring gerningsstederne mv., for kortere perioder i relation til den kriminelle virksomhed og i forhold til gerningspersonens bopæl/ophold.

De foreslåede regler går imidlertid langt videre, såvel geografisk som tidsmæssigt, ligesom reglerne er meget elastiske. Samlet set er det retssikkerhedsmæssigt betænkeligt.

Hertil kommer, at et længevarende opholdsforbud vil have den praktiske konsekvens, at den dømte ofte skal finde ny bolig i en ny kommune, hvilket i sig selv kan skabe nye problemer for den pågældende og for den ny kommune. I den forbindelse vil der også ofte være spørgsmål om retten til privat- og familieliv, jfr. EMRK art. 8, da ikke blot den dømtes, men også evt. ægtefælles/samlevers og deres børns boligsituation påvirkes. Dette spørgsmål om privat- og familieliv bør undersøges nærmere, forinden lovforslag fremsættes.

Lovforslagets regler om skytteforeninger/våbenopbevaring og om vandelskrav til vagter mv., giver ikke anledning til særlige bemærkninger.

Til gengæld er det kritisabelt, at de foreslåede regler om ændringer (=øget optjeningstid) for udbetaling af børne-/ungeydelser og børnetilskud indgår i lovforslaget, idet de intet har at gøre med lovforslagets hovedsigte om rocker-/bandekriminalitet. Disse økonomiske regler vil således ikke få det politiske og offentlige fokus, som reglerne fortjener.

Det øgede krav til tidsmæssigt ophold/arbejde her i landet for forælder/forældre vil som hovedregel stige fra 2 år til 6 år for at opnå fulde ydelser. Det forekommer unødigt diskriminerende over for indrejste udlændinge, og kan som konsekvens have uønskede sociale/økonomiske vilkår for de pågældende voksne og børn.

De foreslåede regler vil i praksis som udgangspunkt ikke omfatte personer/børn indrejst fra EU/EØS-lande, men kun indrejste fra andre lande, hvilket sætter yderligere fokus på det diskriminerende element i reglerne.

København, den 5. september 2017

Bjørn Elmquist
Formand

Peter Amborg
bestyrelsesmedlem

DET KRIMINAL
PRÆVENTIVE RÅD

Justitsministeriet
strafferetskontoret@jm.dk

Ejby Industrivej 125-135
2600 Glostrup

Tlf. 45 15 36 50
Fax 45 15 01 39

dkr@dkr.dk
www.dkr.dk

Hørings svar: Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet mv.

Hermed Det Kriminalpræventive Råds (DKR) høringssvar efter Justitsministeriets anmodning per e-mail den 10. august 2017.

6. september 2018

DKR arbejder for at fastholde det høje tryghedsniveau i befolkningen, hvorfor DKR finder det positivt, at regeringen har fokus på utryghedsproblematikker omkring rocker- og bandekriminalitet.

DKR-nummer:
17-131-0168

DKR skal anbefale, at politiet i forhold til vurderingen af ansøgninger om tilladelse til at færdes/tage ophold i forbudsområdet, i højere grad – end det er lagt op til lovforslaget - kan inddrage positive forhold og ressourcer, der kan være i den dømtes liv, som kan reducere risikoen for recidiv, eksempelvis familie, arbejde, foreningsliv mv., således at vedkommende får de bedste forudsætninger for at leve et kriminalitetsfrit liv.

Sagsbehandler:
AKN/AYR

Direkte tlf.:
45153695
ayr@dkr.dk

DKR skal endvidere anbefale, at der gøres en særlig indsats for at understøtte, at den løsladte kan forlade bande- og rockermiljøet, eksempelvis ved at indgå i et exit-forløb eller på anden måde skabe et nyt og positivt netværk igennem arbejde eller uddannelse. En sådan understøttende indsats er særlig vigtig i de tilfælde, hvor den løsladte ikke har mulighed for at få hjælp af positive ressourcepersoner i sit tidligere lokalmiljø.

DKR finder det positivt, at forbudsordningen vil blive evalueret efter 3 år, men skal påpege, at undersøgelse af recidiv også bør være en del af evalueringen, idet der er risiko for, at ordningen kan have en negativ effekt.

Med venlig hilsen

Anna Karina Nickelsen
sekretariatschef

Fra: Signe Vestergård Abildskov [sva@datatilsynet.dk]
Sendt: 6. september 2017 10:42
Til: EStrafferetskontoret (951s18); Justitsministeriet
Emne: Vedrørende Justitsministeriets sagsnr.: 2017-731-0082

Til Justitsministeriet, Strafferetskontoret

Ved e-mail af 10. august 2017 har Justitsministeriet anmodet Datatilsynet om eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love – Justitsministeriets sagsnr.: 2017-731-0082. Datatilsynet henviser til tilsynets j.nr. 2017-111-0135.

Det bemærkes for en god ordens skyld, at det følger af persondatalovens § 57, at der ved udarbejdelse af bekendtgørelser, cirkulærer eller lignende generelle retsfor skrifter, der har betydning for beskyttelse af privatlivet i forbindelse med behandling af personoplysninger, skal indhentes en udtalelse fra Datatilsynet.

Datatilsynet forudsætter, at tilsynet bliver hørt over eventuelle bekendtgørelser, der skal udstedes i medfør af lov, i det omfang disse har betydning for beskyttelse af privatlivet i forbindelse med behandling af personoplysninger.

Datatilsynet forudsætter endvidere, at den til enhver tid gældende lovgivning om behandling af personoplysninger vil blive iagttaget i forbindelse med de behandlinger af personoplysninger, der vil ske som følge af bestemmelserne i ovennævnte lovforslag.

Udkastet giver herefter ikke Datatilsynet anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Signe Vestergård Abildskov
Fuldmægtig, cand.jur.

Tlf.: (+45) 33 19 32 12
E-mail: sva@datatilsynet.dk

DATATILSYNET

Borgergade 28, 5. sal, 1300 København K
Tlf.: +45 3319 3200, Fax: +45 3319 3218
E-mail: dt@datatilsynet.dk, Internet: www.datatilsynet.dk

Justitsministeriet

strafferetskontoret@jm.dk

Formand: Kristian Mølgaard

Solbjergvej 3, 2.

2000 Frederiksberg

20 64 44 23

krm@boelskiteadvokater.dk

Sekretariat: Peter Trudsø

Farvergade 27 D, 1. sal

1463 København K

28 13 64 95

pt@strafferetsadvokaten.dk

www.lffa.dk

7. september 2017

2017-731-0082, Høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.)

Ved e-mail af 10. august 2017 har Justitsministeriet sendt ovennævnte lovforslag i høring.

Landsforeningen skal udtale, at spørgsmålet om opholdsforbud giver flere retssikkerhedsmæssige og afgrænsningsmæssige betænkeligheder.

Landsforeningen finder især forslagene om langvarig udelukkelse for færden i en eller flere kommuner (eller bydele) for betænkelig, når man henser til samspillet med bestemmelsen i straffelovens § 81 a, som senest blev ændret ved lov nr. 733 i 2014. Varigheden af opholdsforbud angives i lovforslaget som værende fra 1-10 år.

Opholdsforbud angives i bemærkninger til forslaget fra Justitsministeriets side til at kunne angå også en førstegangsovertrædelse, hvis der idømmes straf på minimum 3 måneders ubetinget fængsel.

Når man her henser til bestemmelsen i straffelovens § 81 a, hvor en lang række udmålte fængselsstraffe skal forhøjes ved bandekriminalitet mm., vil der reelt, med indførslen af den nye lov, blive tale om meget langvarige – årelange – perioder med opholdsforbud for personer, som f.eks. har begået almindelig vold, jf. straffelovens § 244.

De i bemærkninger til lovforslaget angivne rammer for perioder med opholdsforbud på henholdsvis 1-4 år for udmålte, ubetingede straffe på 1 år, samt 3-6 år for straffe med mere end 1 års ubetinget fængsel, skal sammenholdes med Justitsministeriets bemærkninger i lovforslaget om, at der tillige bør tilstræbes en forlængelse af opholdsforbudsperioderne med den tid, der måtte medgå fra endelig dom indtil afsoning.

Landsforeningen finder endvidere anledning til at påpege, at indførelsen af opholdsforbud i hele kommuner eller bydele er en hidtil uprøvet foranstaltning i Danmark, hvor et totalt forbud mod færden i et længere åremål, efter en forholdsvis beskeden og måske endda tillige enkeltstående handling af et ungt menneske i et "bandemiljø", synes at være en hård tillægsstraf udover selve den udmålte sanktion/afsoning.

Med venlig hilsen

Kristian Mølgaard

E-mail: strafferetskontoret@jm.dk

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Att.: Strafferetskontoret

5. september 2017
Sagsnr. 21775/HH/RSS

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet mv.)

Som næstformand i Hjælp Voldsofre skal jeg herved ifølge aftale med foreningen afgive vores høringsvar vedrørende ovennævnte lovforslag.

Det bemærkes indledningsvist, at Hjælp Voldsofres hovedformål er at forbedre retstillingen og sikre bedre hjælp til ofre for forbrydelser og deres pårørende. Vi har ingen politisk dagsorden i forhold til øget straf eller øgede konsekvenser for potentielle/konkrete lovovertrædere. Vi er ej heller aktive i forhold til forebyggende arbejde.

Vedrørende opholdsforbud:

Uagtet, at vi som nævnt ovenfor ikke er aktive i forhold til sanktionering af lovovertrædelser, finder vi det overordnet set i ofrenes interesse, at der er øget fokus på at begrænse kriminalitet i rocker- og bandemiljøet. Det er således et faktum, at de alvorlige konflikter også rammer uskyldige og udeforestående ofre. Vi mener, at udstedelse af opholdsforbud kan forbedre retstillingen for disse tilfældige ofre på to punkter:

Det må for det første antages at have en præventiv effekt, forstået på den måde, at der er mindre gentagelseskriminalitet og derved ikke yderligere ofre – eller for den sags skyld risiko for, at samme offer på ny bliver udsat for personforbrydelse, fordi den pågældende bor i området.

Hertil kommer det meget væsentlige hensyn til det uskyldige offer, der bor i området og således i den grad vil føle sin retssikkerhed krænket ved, at den pågældende gerningsmand med tilknytning til rocker- eller bandemiljø efter afsoning af en (ofte kortvarig) fængselsstraf vender tilbage til området og skaber yderligere utryghed.

Vi hylder individets grundlæggende og for den sags skyld grundlovssikrede ret til at færdes frit men mener, at der i den konkrete situation er større hensyn at tage til den potentielt eller aktuelt forurettede end hensynet til den dømte gerningsmand med tilknytning til rocker- eller bandemiljø.

Vi støtter derfor op om forslaget og har ikke bemærkninger til den konkrete udformning af lovforslaget.

Politiets kontrol med skytteforeninger:

Det forekommer oplagt, at øget kontrol med opbevaring af våben efter omstændighederne må kunne have præventiv effekt i forhold til at hindre uhensigtsmæssig og ulovlig brug af våben.

Vi har ikke nogen bemærkninger til den konkrete udformning af lovforslaget.

Vandelsgodkendelse af vagter:

Vi finder, at det falder udenfor foreningens formålsparagraf at kommentere på dette.

Stramning af opholdskrav for at opnå ret til fuld børne- og ungeydelse samt stramning af optjeningsprincippet for at opnå ret til ydelser efter børnetilskudsloven:

Ligeledes findes disse to dele af lovforslaget at falde udenfor Hjælp Voldsofres formålsparagraf at kommentere på.

Venlig hilsen
Helle Hald
partner, advokat (H)

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98

DATO: 7. september 2017
SAGSNR.: 2017 - 2170
ID NR.: 479669

strafferetskontoret@jm.dk

Høring - over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet mv.)

Ved e-mail af 10. august 2017 har Justitsministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte lovudkast.

Advokatrådet har følgende bemærkninger:

Efter forslaget hjemles der bl.a. adgang til i visse tilfælde at give opholdsforbud ved dom. Overtrædelse af forbuddet kan sanktioneres med fængsel indtil 2 år.

Advokatrådet udtaler sig principielt ikke om straf eller strafferammer, men har dog følgende bemærkninger:

Der er to hovedaspekter ved et opholdsforbud: 1) geografisk udstrækning og 2) tidsmæssig udstrækning.

1. Geografisk udstrækning

Det forudsættes i pkt. 2.1.3.4., at et forbud som udgangspunkt vil omfatte den eller de kommuner, hvor den pågældende lovovertrædelse er begået, eller hvor den gruppe af personer, som den dømte er tilknyttet, færdes og opholder sig.

Det må forventes, at anklagemyndigheden vil nedlægge påstande i overensstemmelse hermed.

Lovens systematik er, at domstolene som udgangspunkt skal give forbud mod ophold i en kommune (eller flere). Dette omfang kan begrænses af domstolene. Men udgangspunktet ifølge bemærkningerne er, at et forbud meddeles bredt med en kommune som geografisk afgrænsning, hvorefter politiet ud fra "politifaglige" skøn kan meddele undtagelser i form af tilladelser. Politiets afslag på tilladelser kan påklages efter sædvanlige regler og med adgang til domstolsprøvelse efter grundlovens § 63. Det må derfor forventes, at der i nogle tilfælde vil gå et længere

tidsrum, fra en ansøgning om tilladelse er indgivet, til endelig afgørelse er truffet, ligesom det må forventes, at domstolene ved en prøvelse, også i denne sagstype, vil udvise tilbageholdenhed med at tilsidesætte offentlige myndigheders skønsudøvelse.

Efter Advokatrådets opfattelse bør man ved denne konstruktion, hvor domstolene forventes at give brede forbud, som politiet kan gøre skønsmæssigt funderede undtagelser i, være bevidst om, at der er risiko for, at der sker en forskydning af den reelt dømmende magt fra domstolene til politiet, herunder at der gives udstrakte beføjelser over den enkelte borgers personlige frihed efter udstået straf.

Det er anført, at tilladelsesordningen forudsættes administreret således, at der træffes afgørelse om at meddele tilladelse, når Danmarks internationale forpligtelser, herunder Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, kræver dette.

Advokatrådet kan fuldt ud tilslutte sig denne vigtige forudsætning, idet det bemærkes, at der som følge af konstruktionen med et bredt formuleret forbud, som kan lempes administrativt ved politiets afgørelse, vil være risiko for konventionskrænkelser i den tid, det måtte tage at behandle en indgiven ansøgning. I lyset af indgrebets intensitet, jf. nedenfor, skal Advokatrådet derfor opfordre til, at behandlingen af ansøgninger om tilladelser tilrettelægges således, at der meget hurtigt kan træffes en afgørelse. Der bør endvidere af retssikkerhedsmæssige grunde gives den pågældende obligatorisk adgang til advokatbistand, jf. herved hvad der gælder for prøvelse af administrative afgørelse efter straffuldbyrdelseslovens § 115, stk. 2.

Der peges i bemærkningerne på en lang række situationer, hvor et generelt forbud vil være problematisk. Det forudsættes løst enten ved, at domstolene begrænser et forbud, eller ved at politiet meddeler tilladelser. Som et eksempel på indgrebets intensitet kan peges på, at bevægelsesfrihed, herunder almindelig brug af infrastruktur i forbindelse med i øvrigt legitim livsudfoldelse, vil være forhindret eller vanskeliggjort, således som det også er beskrevet i bemærkningerne til § 1. Der kan således peges på, at den pågældende vanskeligt kan bevæge sig lovligt mellem landsdelene eller være afskåret fra at benytte banegårde, tog- og busruter, havne og lufthavne. Der vil således være tale om et væsentligt indgreb over for den enkelte, indtil der måtte være truffet afgørelse om tilladelse.

Det vil være muligt at begrænse et forbud til en eller flere byer eller bydele, og det er i bemærkningerne generelt anført, at den præcise afgrænsning af opholdsforbuddet vil afhænge af en konkret proportionalitetsvurdering. Begrænsning kan ifølge bemærkningerne ske, hvis det er tydeligt, at den pågældendes kriminalitet og/eller gruppe hører til i en bestemt by eller bydel, og hvis en bredere udstrækning konkret vurderes ikke at stå i rimeligt forhold til den begåede kriminalitet. Advokatrådet forudsætter, at det er muligt at foretage en afgrænsning på en klar og utvetydig måde, således at der ikke kan være tvivl om de konkrete rammer for et strafsanktioneret forbud.

Det bemærkes endvidere, at det forekommer indgribende at påbyde en dømt efter afsoning ikke at flytte tilbage til sin hidtidige bopæl, således som det er anført i bemærkningerne til § 1. Efter CPR-lovens § 15 medfører det i sig selv ingen ændring af en persons bopælsregistrering, at vedkommende indsættes eller anbringes i en af kriminalforsorgens institutioner, og der vil med forslaget være tale om en tvangsmæssig ændring i folkeregistrering, hvilket også kan have mulige skatte- og ejendomsretlige konsekvenser, hvis man for at finansiere ny bopæl eller af andre grunde reelt tvinges til at afstå ejendom, som ikke kan benyttes. Dertil kommer, at det ikke ses afklaret hvilken kommune, der i givet fald overtager det offentligretlige ansvar, herunder i forhold til den løsladtes eventuelle mindreårige hjemmeboende børn. Det er efter Advokatrådets opfattelse afgørende, at disse forhold overvejes inden lovens ikrafttræden.

Advokatrådet hilser det derfor meget velkommen, at Justitsministeriet vil evaluere ordningen, jf. pkt. 2.1.3.10., og rådet bidrager meget gerne til denne evaluering.

2. *Tidsmæssig udstrækning*

Efter forslaget kan der gives forbud på op til 10 år regnet fra endelig dom, og hvor forbuddet forlænges svarende til længden af afsoningen af en fængselsstraf.

Prøveløsladelsesreglerne for bandemedlemmer m.v. er skærpet, og hvis man forestiller sig en meget alvorlig sag, hvor der efter ikrafttræden, eksempelvis i sommeren 2019 med hjemmel i straffelovens § 81 idømmes straf på 12 år – hvilket er set i praksis – vil løsladelse kunne ske i løbet af sommeren 2031. Et 10-årigt forbud vil derfor udløbe i 2041, hvor tiltalte vil være blevet 22 år ældre.

En betingelse for at meddele forbud er, at den pågældende har tilknytning til en gruppe omfattet af loven. Denne tilknytning må forudsættes at være til stede forud for en dom og således – med ovennævnte eksempel – bero på forhold, der ikke nødvendigvis er aktuelle på løsladelsestidspunktet, hvor et forbud bliver virksomt.

Opholdsforbuddet kan efter Advokatrådets opfattelse derfor få karakter af tillægsstraf, der i sit indhold er beslægtet med de situationer, hvor der knyttes vilkår til en prøveløsladelse forud for endt afsoning. I dette tilfælde, vil ”vilkårene” for at være på fri fod imidlertid kunne udstrækkes i mange år efter endt afsoning, og som eksemplet viser være virksomt indtil 22 år efter dom.

Advokatrådet hilser det på denne baggrund velkommen, at der tilvejebringes hjemmel til at indbringe et meddelt forbud for domstolene. Forslagets udgangspunkt er, at dette tidligst kan ske efter 3 år efter løsladelse. Når særlige omstændigheder taler for det, vil dette med justitsministerens tilladelse kunne ske tidligere. I lyset af de beskrevne tidsmæssige aspekter skal Advokatrådet opfordre til, at der er uhindret adgang til domstolsprøvelse. Dette gør sig navnlig gældende ved langstrakte forbud, der først bliver virksomme efter mange års afsoning, og hvor de faktiske forhold kan være ændret.

Advokatrådet

Også i den situation bør der gives adgang til beskikkelse af advokat.

Med venlig hilsen

Torben Jensen

Justitsministeriet
Politi- og Strafferetsafdelingen
Strafferetskontoret
Slotholmsgade 10
1216 København K

RIGSADVOKATEN
FREDERIKSHOLMS KANAL 16
1220 KØBENHAVN K

TELEFON: 7268 9000
FAX: 7268 9004
E-MAIL: RIGSADVOKATEN@ANKL.DK
www.anklagemyndigheden.dk

DATO 22. september 2017

JOURNAL NR.
RA-2017-3200602-7

SAGSBEHANDLER: KPE/

Høring over udkast til lovforslag om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet mv.)

Ved e-mail af 10. august 2017 (sagsnr. 2017-731-0082) har Justitsministeriet anmodet om Rigsadvokatens eventuelle bemærkninger til et udkast til lovforslag om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet mv.)

Med lovudkastet foreslås blandt andet indsat en ny bestemmelse i straffelovens § 79 a om opholdsforbud. Bestemmelsen indebærer, at den, der idømmes ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for en lovovertrædelse, der er omfattet af straffelovens § 81 a, ved dommen kan gives et opholdsforbud (den foreslåede § 79 a, stk. 1, 1. pkt.). Det samme gælder den, der idømmes en sådan straf eller retsfølge for overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer eller lov om våben og eksplosivstoffer, og som har tilknytning til en gruppe af personer, der tilsammen står bag omfattende og alvorlig kriminalitet, når overtrædelsen har relation til den dømtes tilknytning til gruppen (den foreslåede § 79 a, stk. 1, 2. pkt.).

Anvendelsen af den foreslåede § 79 a, stk. 1, 2. led, kræver således, at den pågældende har tilknytning til en gruppe af personer, at denne gruppe af personer tilsammen står bag omfattende og alvorlig kriminalitet, og at den overtrædelse, der aktuelt er til pådømmelse, har relation til den dømtes tilknytning til gruppen.

Det er klart, at dette 2. led i den foreslåede § 79 a, stk. 1, i praksis vil kunne rejse en række afgrænsnings- og bevismæssige spørgsmål i forhold til bestemmelsens nærmere anvendelsesområde og beviset for, at samtlige elementer i bestemmelsen er opfyldt i den konkrete straffesag. Det gælder blandt andet i relation til kravet om, at den pågældende har tilknytning til en gruppe, der tilsammen står bag omfattende og alvorlig kriminalitet. Det samme gælder i relation til kravet om, at den kriminalitet, der er til pådømmelse, skal have relation til den pågældendes tilknytning til gruppen. I lyset af det anførte kan det derfor overvejes at præcisere nogle af de pågældende spørgsmål nærmere i lovforslagets bemærkninger.

Det fremgår af lovudkastets almindelige bemærkninger (pkt. 2.1.3.3), at det forudsættes, at opholdsforbud som udgangspunkt alene gives i sager om gentagne lovovertrædelser eller i sager af en vis grovhed. For så vidt angår enkeltstående lovovertrædelser fremgår det, at der i almindelighed vil skulle gives et opholdsforbud, hvis der idømmes en straf på 3 måneders ubetinget fængsel eller derover. Det kan i den forbindelse overvejes i lovudkastets bemærkninger nærmere at beskrive, hvornår der i gentagelsestilfælde i almindelighed skal idømmes et opholdsforbud, eksempelvis i relation til, hvilken straf der i almindelighed skal føre til et opholdsforbud, når der er tale om gentagne overtrædelser, herunder flere overtrædelser til samtidig pådømmelse.

Efter den foreslåedes § 79, stk. 2, skal et opholdsforbud forstås som et forbud mod at færdes og opholde sig i et eller flere nærmere afgrænsede områder, hvor den pågældende lovovertrædelse er begået, eller hvor den gruppe af personer, som den domfældte er tilknyttet, færdes og opholder sig. Det vil efter min opfattelse i praksis kunne give anledning til en række afgrænsnings- og bevismæssige spørgsmål at fastlægge navnlig, hvor den pågældende gruppe "færdes". Det kan derfor overvejes at præcisere dette nærmere i lovudkastets bemærkninger.

Efter den foreslåede § 79 a, stk. 3, kan politiet give tilladelse til at færdes eller opholde sig i et område omfattet af et idømt opholdsforbud, hvis der er særlige grunde til det. Overtrædelse af et opholdsforbud straffes efter den foreslåede § 79 a, stk. 6, med fængsel indtil 2 år.

Der bør efter min opfattelse i lovudkastets bemærkninger i den forbindelse tages stilling til, om der kan straffes for overtrædelse af et opholdsforbud, hvis den pågældende ikke har søgt om tilladelse til at færdes i området, men det må antages, at en sådan tilladelse ville være blevet givet.

Jeg skal i øvrigt bemærke, at det af hensyn til den praktiske håndhævelse af et idømt opholdsforbud er væsentligt, at opholdsforbuddet i dommen er fastlagt klart og præcist, og det samme gælder i forhold til afgrænsningen af en tilladelse til at færdes og opholde sig i et område, der er omfattet af opholdsforbuddet.

Med venlig hilsen

Ole Hasselgaard
rigsadvokat

Justitsministeriet
Polit- og Straffefordelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

06.09.2017

17-0836

PEFM

Att.: strafferetskontoret@jm.dk

Høringssvar - Høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.)

FTF har modtaget lovforslaget i høring og skal i den anledning fremkomme med følgende bemærkninger.

Det antages i lovbemærkningerne, at udstrækningen af opholdsforbuddet som udgangspunkt af domstolene vil blive givet i form af forbud mod ophold indenfor en kommune. Forbuddet kan gives i indtil 10 år. Hvis den, der er idømt opholdsforbuddet ønsker at tage til det pågældende område, kan vedkommende søge om tilladelse hertil hos politiet. Det synes antaget i lovbemærkningerne, at praksis for tilladelser vil være restriktiv.

Særligt anføres det i bemærkningerne, side 44, at det forhold at vedkommendes arbejdsplads eller arbejdsopgaver kræver tilstedeværelse i forbudsområdet – som det klare udgangspunkt – ikke berettiger til en tilladelse. Dette gælder også, hvis en ansøgning beror på behov for deltagelse i undervisning, faglige kurser eller lign. som skal forgå i forbudsområdet.

Disse forudsætninger for en fremtidig praksis for politiets tilladelser synes at modvirke en resocialisering og bevirker, at forbudsområdet i forhold til muligheden for at tage arbejde, reelt bliver væsentligt større. Tilladelser til deltagelse i faglige kurser og ophold i området med henblik på udførelse af arbejdsopgaver bør efter FTF's opfattelse meddeles ud fra en noget lempeligere praksis; særligt hvis tilstedeværelsens berettigelse og omfang let lader sig beskrive og kontrollere.

FTF har ikke bemærkninger til lovforslagets øvrige bestemmelser.

Skulle det anførte give anledning til spørgsmål eller kommentarer er Ministeriet velkommen til at kontakte undertegnede herom.

Med venlig hilsen

Per Frydenreim Møller
Advokat (H)

Tlf: +45 33 36 88 23
Mobil: +45 27 64 88 23
E-mail: pefm@ftf.dk

SOS mod Racisme
Nørre Allé 7, 2200 Kbh. N.
sos@sosmodracisme.dk
www.sosmodracisme.dk

København, d. 27. september 2017

Til Justitsministeriet
strafferetskontoret@jm.dk

Forsinket høringssvar fra SOS mod Racisme på:

Udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bande-kriminalitet m.v.)

Som det første skal vi beklage, at SOS mod Racisme ikke er blevet hørt om lovforslaget, trods det, at vi har udtalt os kraftigt imod det tidligere lovforslag (L7) i 2015 som indførte et optjeningsprincip på 2 år i Danmark for at få fulde børnefamilieydelse. Oprindeligt var det udtalte formål at undgå at flygtninge kom til Danmark, da man mente, at de ville kunne tiltrækkes af velfærdsydelser.

Vi har holdt øje med lovforslag på Hoeringsportalen.dk under fx Udlændingeministeriets og Justitsministeriets område, men der er ikke i titlen på dette lovforslag noget som helst, der indikerer, at det også omhandler endnu en udlændingestramning på børneområdet. Vi ved ikke, om det er for at beskytte sig mod høringssvar, der vil stemple lovforslaget som diskrimination, at man har medtaget lovforslaget om skrappe optjeningsregler for børnefamilieydelse i et høringsudkast som primært handler om bandekriminalitet, og uden at nævne det i lovforslagets titel?

Vi skal her kun kommentere de skærpede optjeningsregler til børne- og ungeydelse og til forskellige former for børnetilskud.

Formål og konsekvenser af strammere optjeningsregler:

Vi kan ikke se at forslaget om at stramme optjeningsreglerne har noget formål udover at spare penge ved at forringe levevilkårene især for nytilkomne flygtningebørn. Er det bare en form for forhastet lovgivningspraksis i forbindelse med Finansloven for 2018, sammen med et ønske om at bidrage til endnu en udlændingestramning på udlændingeministerens tæller på www.uim.dk? Vi tænker mest at denne del skal bidrage til billedet af Danmark, som et nationalistisk, diskriminerende land, som ikke ønsker at beskytte de mest udsatte børn, men i stedet for hele tiden ønsker at vanskeliggøre deres økonomiske forhold.

Vi er for så vidt enige med Per Larsen, Børnerådets formand i hans høringssvar, at denne del af lovudkastet er kontraproduktivt i forhold til at forebygge kriminalitet: "Stramningen i optjeningsretten til børne- og ungeydelsen vil bidrage til at flere børn i nytilkomne familier får ringere opvækstforhold, hvilket skaber grobund for at disse børn og unge udvikler kriminel adfærd."

Dette synspunkt, at fattiggørelsen af fx nytilkomne flygtninge vil forringe børnenes opvækst og medvirke til at øge risiko for kriminalitet herunder bandekriminalitet, deles også af fx Mogens Christoffersen i Politiken d. 27/9 2017, der igennem et arbejdsliv på Socialforskningsinstituttet (nu: VIVE) har beskæftiget sig med opvækstforholdenes betydning for voksenlivet, - også hvad angår kriminalitet.

Forholdet til dansk lovgivning:

Efter vores mening er de skærpede optjeningsregler for børn- og ungefamilieydelse og de særlige børnetilskud en overtrædelse af:

Lov om etnisk ligestilling artikel 3 stk. 1-3:

Forbud mod forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse

"§ 3. Ingen må udsætte en anden person for direkte eller indirekte forskelsbehandling på grund af vedkommendes eller en tredjemand's race eller etniske oprindelse.

Stk. 2. Der foreligger direkte forskelsbehandling, når en person på grund af race eller etnisk oprindelse behandles ringere, end en anden bliver, er blevet eller ville blive behandlet i en tilsvarende situation.

Stk. 3. Der foreligger indirekte forskelsbehandling, hvis en tilsyneladende neutral bestemmelse, betingelse eller praksis vil stille personer af en bestemt race eller etnisk oprindelse ringere end andre personer, medmindre den pågældende bestemmelse, betingelse eller praksis er objektivt begrundet i et sagligt formål og midlerne til at opfylde det er hensigtsmæssige og nødvendige."

Personer fra andre lande end Danmark og EU/EØS/Schweiz bliver stillet ringere end andre efter dette lovforslag. Lovforslaget er ikke objektivt begrundet i et sagligt formål, og midlerne til at opfylde det, er ikke hensigtsmæssige og nødvendige.

Når ophold og arbejde i EU/EØS/ Schweiz tæller med, er det for ikke at overtræde EU-retten; men der er ikke i lovforslagets bemærkninger noget som helst der tyder på, at man skulle have vurderet om der sker overtrædelser af de øvrige internationale forpligtelser, vi har i Danmark.

Diskriminationen af børnefamilier, hvor den ene forælder ikke har boet eller arbejdet i Danmark i mindst 6 ud af de seneste 10 år, er i modstrid med:

Flygtningekonventionen:

Artikel 6. "Udtrykket »under samme forhold«.

For denne konventions formål skal udtrykket »under samme forhold« forstås således, at en person skal opfylde alle sådanne betingelser (herunder dem, der angår varigheden af og betingelserne for midlertidigt eller fast ophold), som han skulle have opfyldt for at nyde den pågældende ret, såfremt han ikke havde været flygtning, undtagen for så vidt angår betingelser, som efter deres natur ikke kan opfyldes af en flygtning."

Artikel 23. "Offentlige understøttelse.

Med hensyn til offentlig hjælp og understøttelse skal de kontraherende stater indrømme flygtninge, der lovligt bor indenfor deres område, samme behandling som deres egne statsborgere."

For begge artiklers vedkommende, kan en flygtning jo netop ikke have boet i Danmark før han /hun er flygtet hertil, hvorfor det er faktisk forkert at pålægge flygtningene optjeningsprincipper til sociale ydelser; her bør flygtninge undtages. Nytilkomne flygtninge er desuden i en særlig sårbar situation, og i forvejen ramt af anden diskrimination mht. offentlige ydelser, fx integrationsydelsen i stedet for kontanthjælp.

Lovforslaget overtræder også andre internationale konventioner, som Danmark har tiltrådt, både mht. forpligtelser og til at undgå diskrimination:

Racediskriminationskonventionen artikel 2

Den Internationale Konvention om Økonomiske, Sociale og Kulturelle Rettigheder (CESCR) artikel 2, artikel 10 stk 3 og artikel 11,

og Børnekonventionens præambel og artikel 2, 3, 4, 26 og 27.

Racediskriminationskonventionen:

Artikel 2: 1. Deltagerstaterne fordømmer racediskrimination og forpligter sig til ved alle egnede midler og uopholdeligt at føre en politik, der tager sigte på at afskaffe racediskrimination af enhver art og fremme forståelsen mellem alle racer, og enhver deltagerstat:

a) forpligter sig derfor til aldrig ved nogen handling at inkludere sig på racediskrimination mod personer, persongrupper eller institutioner og til at sikre, at alle statslige og kommunale myndigheder og institutioner handler i overensstemmelse med denne forpligtelse;

c) skal derfor træffe effektive foranstaltninger til kritisk at gennemgå statslige og kommunale myndigheders politik og til at ændre eller ophæve alle love og bestemmelser, som bevirker, at racediskrimination opstår eller opretholdes, hvor den måtte forekomme,

Den Internationale Konvention om Økonomiske, Sociale og Kulturelle Rettigheder (CESCR):

Artikel 2 stk.2: "De i denne konvention deltagende stater forpligter sig til at garantere, at de i konventionen anførte rettigheder gennemføres uden forskelsbehandling af nogen art i henseende til race, hudfarve, køn, sprog, religiøs, politisk eller anskuelse, national eller social herkomst, formueforhold, fødsel eller anden stilling."

Artikel 10, stk 3, 1. punktum: "3. Særlige forholdsregler skal tages med hensyn til beskyttelse af og bistand til alle børn og unge uden nogen forskelsbehandling på grund af herkomst eller andre forhold."

Artikel 11: " De i denne konvention deltagende stater anerkender ethvert menneskes ret til en levefod, som er tilstrækkelig for vedkommende selv og vedkommendes familie, herunder passende ernæring, beklædning og bolig og til fortsat forbedring af vedkommendes levevilkår. De deltagende stater vil træffe passende foranstaltninger til at sikre virkeliggørelsen af denne ret, idet de anerkender, at internationalt samarbejde på frivilligt grundlag er af væsentlig betydning i denne henseende."

Børnekonventionen:

Præambelen "De i denne konvention deltagende stater...

er overbeviste om, at familien som den grundlæggende enhed i samfundet og naturlige ramme for alle sine medlemmers og særligt børns vækst og trivsel bør gives den nødvendige beskyttelse og hjælp, således at den fuldt ud kan påtage sig sine forpligtelser i samfundet"

Artikel 2: " 1. Deltagerstaterne skal respektere og sikre de rettigheder, der er fastsat i denne konvention, for ethvert barn inden for deres jurisdiktion, uden forskelsbehandling af nogen art og uden hensyn til barnets eller dets forældres eller værgers race, hudfarve, køn, sprog, religion, politiske eller anden anskuelse, national, etnisk eller social oprindelse, formueforhold, handicap, fødsel eller anden stilling. 2. Deltagerstaterne skal træffe alle passende forholdsregler for at sikre, at barnet beskyttes mod alle former for forskelsbehandling eller straf på grund af barnets forældres, værgers eller familiemedlemmers stilling, virksomhed, udtrykte anskuelser eller tro. "

Artikel 3:"1. I alle foranstaltninger vedrørende børn, hvad enten disse udøves af offentlige eller private institutioner for socialt velfærd, domstole, forvaltningsmyndigheder eller lovgivende organer, skal barnets tarv komme i første række. 2. Deltagerstaterne påtager sig at sikre barnet den beskyttelse og omsorg, der er nødvendig for dets trivsel under hensyntagen til de rettigheder og pligter, der gælder for barnets forældre, værge eller andre personer med juridisk ansvar for barnet, og skal med henblik herpå træffe alle passende lovgivningsmæssige og administrative forholdsregler."

Artikel 4: " Deltagerstaterne skal gennemføre al passende lovgivning samt administrative og andre forholdsregler til gennemførelsen af de i denne konvention anerkendte rettigheder."

Artikel 26:"1. Deltagerstaterne skal anerkende ethvert barns ret til at nyde godt af social sikkerhed, herunder social forsikring, og skal tage de nødvendige forholdsregler for at opnå uindskrænket opnåelse af denne ret i overensstemmelse med national ret.

2. Hvor det er hensigtsmæssigt bør bistanden ydes under hensyntagen til de forhåndenværende midler og omstændighederne, for barnet og de personer, der har ansvaret for barnets underhold, og til enhver anden omstændighed af betydning for en bistandsansøgning indgivet af barnet eller på dets vegne."

Artikel 27 "1. Deltagerstaterne anerkender ethvert barns ret til den levestandard, der kræves for barnets fysiske, psykiske, åndelige, moralske og sociale udvikling.

2. Forældrene eller andre med ansvar for barnet har hovedansvaret for efter evne og økonomisk formåen at sikre de levevilkår, der er nødvendige for barnets udvikling.

3. Deltagerstaterne skal i overensstemmelse med nationale forhold og inden for deres evner og økonomiske muligheder

træffe passende forholdsregler for at bistå forældre og andre med ansvar for barnet med at gennemføre denne ret og skal i tilfælde af behov derfor yde materiel bistand og udarbejde støtteprogrammer, især med hensyn til ernæring, beklædning og bolig."

CESCRs krav om ethvert menneskes ret til en levefod, som er tilstrækkelig for vedkommende selv og vedkommendes familie vil være overtrådt i hvert fald for nytilkomne uden job.

Børnekonventionens krav om at tilgodese barnets tarv og træffe passende forholdsregler for at bistå forældre og andre med ansvar for barnet med at gennemføre denne ret og skal i tilfælde af behov derfor yde materiel bistand og udarbejde støtteprogrammer, især med hensyn til ernæring, beklædning og bolig vil ligeledes være overtrådt for flygtninge på integrationsydelse. De særlige børnetilskud der gives til enlige og til andre familier med særlige behov fx ved flerfødsler formindskes ligeledes hos disse mennesker, som i forvejen er fattige.

Diverse forbud mod diskrimination i internationale konventioner tiltrådt af Danmark er gang på gang blevet overtrådt af Folketingsflertallet i denne valgperiode. Lovgivningen er indirekte diskriminerende når den især rammer børn og børnefamilier af anden etnisk oprindelse end dansk, uagtet at danske familier også i nogle tilfælde vil kunne blive ramt.

Under dække af at ville beskytte det danske velfærdssamfund mod udlændinge, der skulle komme hertil for at nasse på det, er folketingsflertallet ved at afvikle store dele af velfærden. Man har genindført fattigdomsydelser, selv om man ved at mange børnefamilier lider under dem. Selv om de i starten har været målrettet flygtninge, er de efter kort tid blevet udbredt også til den mest marginaliserede del af de danske børnefamilier.

Alle disse diskriminerende love destabiliserer og marginaliserer familier, der er kommet til Danmark, fremfor at hjælpe dem med at opbygge en god tilværelse her for dem og deres børn. Diskriminationen og fattigdommen medfører færre muligheder og større sårbarhed for dem, den rammer, både børn og voksne. Diskriminationen fastholder en opdeling i os og dem, som fører til et opdelt Danmark med marginaliserede familier i et parallelsamfund, som ikke har råd til at deltage i store dele af det almindelige hverdagsliv.

Derfor mener SOS mod Racisme at lovforslaget bør trækkes tilbage eller forkastes.

Med venlig hilsen

Anne Nielsen, Næstformand

SOS mod Racisme

Børnerådet

Justitsministeriet
Politi- og Strafferetsafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

7. sept. 2017
J.nr. 3.7.27/jur

Børnerådets kommentar til Lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet mv.)

Med lovforslaget forringes retten til fuld børne- og ungeydelse, ved at den nuværende optjeningsperiode på 2 års bopæl eller beskæftigelse indenfor de seneste 10 år hæves til 6 år med virkning fra 1. januar 2018. Børnerådet ønsker hermed at udtrykke bekymring over pkt. 2.4 i forslaget om en stramning af opholdskrav for at opnå ret til fuld børne- og ungeydelse samt pkt. 2.5 om en stramning af optjeningsprincippet for at opnå fuld ret til ydelser efter børnetilskudsloven.

I lovforslaget skønnes stramningen at medføre en umiddelbar mindredgift for staten på 1,6 mio. i 2018 stigende til ca. 79 mio. fra og med 2024, hvor stramningen træder igennem med fuld virkning. Justitsministeriets egen vurdering er, at stramningen vil medføre en stigning i antallet af børn som berøres af optjeningsprincippet, fra 7.500 børn i dag til ca. 19.500 børn, når stramningen får fuld effekt fra og med 2024.

Børnerådet henleder opmærksomheden på, at stramningen kommer til at medføre en reduktion i rådighedsbeløbet for en lang række familier med børn, som for en stor dels vedkommende allerede udgør en økonomisk og socialt udsat gruppe. Mange af de familier som rammes, er modtagere af integrationsydelse og den længere optjeningsperiode vil betyde en markant reduktion i disse familiers rådighedsbeløb, som alt andet lige vil føre til flere afsavn og større udsathed for børnene. Undersøgelser og forskning i risikofaktorer for udvikling af kriminel adfærd peger bl.a. på familiens socioøkonomiske forhold og en opvækst i relativ fattigdom som betydningsfulde for udvikling af senere kriminel adfærd¹. Det virker derfor paradoksalt, at dette lovforslag optræder sammen med andre initiativer, som har til hensigt netop at modvirke rocker- bandekriminalitet.

Lovforslagets afledte effekt på 225-timers reglen skønnes at medføre en merudgift for kommunerne på 7,4 mio. fra og med 2024. Børnerådets vurdering er imidlertid, at lovforslaget bliver langt dyrere for kommunerne, som i de kommende år kommer til at afholde udgifterne for en omfattende social indsats overfor det stigende antal udsatte børn, som lovforslaget skaber. Børnerådets vurdering er, at indsatsen mod rocker-bandekriminalitet på længere sigt

---

¹ (<https://vidensportal.dk/temaer/udadreagerende-adfaerd/risiko-og-beskyttelsesfaktorer>)

Børnerådet

vil være langt mere virksom og samfundsøkonomisk fordelagtig, hvis fokus i højere grad er på at støtte kommunerne i en effektiv og målrettet tidlig indsats.

Stramningen i optjeningsretten til børne- og ungeydelsen vil bidrage til at flere børn i nytilkomne familier får ringere opvækstforhold, hvilket skaber grobund for at disse børn og unge udvikler kriminel adfærd. Lovforslaget risikerer derfor efter Børnerådets vurdering at have den stik modsatte effekt af den tilsigtede, som er at styrke indsatsen mod rockerbandekriminalitet.

Børnerådet foreslår derfor, at stramningerne i retten til børne- og ungeydelserne udelades.

Med venlig hilsen

Per Larsen
Formand for Børnerådet

Lisbeth Sjørup
Souschef

7. september 2017

Stramning af optjeningsprincippet

Vi har modtaget høring over udkast til lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love. Det fremgår af forslaget §§ 4 og frem, at kravet om tilknytning til Danmark i forhold til børne- og ungeydelse samt børnetilskud m.v. foreslås øget ved at øge optjeningsperioden fra 2 til 6 år inden for de seneste 10 år, således at der vil være ret til den fulde ydelse efter 6 års bopæl eller beskæftigelse i Danmark.

Optjening af ydelsen er i forslaget tåntænkt til at være halvårlig, således at en borger optjener 8,33 %, hver halve år.

Tilflyttere fra EU/EØS-lande og Schweiz, der er omfattet af EU's forordning nr. 883/2004, vil som efter de gældende regler, kunne medregne perioder tilbragt i andre medlemsstater (sammenlægningsprincippet).

Det fremgår af lovforslaget, at lovændringen forventes at træde i kraft den 1. januar 2018 og omfatte alle der erhverver ret til ydelser efter den 1. januar 2018 – dog således at borgere der har født eller er indrejst/ søger om ydelser i 4. kvartal 2017 er omfattet af det 2 årige optjeningsprincip.

Perioder med sagsbehandling efter to optjeningsprincipper:

Forslaget betyder, at Udbetaling Danmark systemmæssigt skal kunne håndtere ydelsesmodtagere på både det 2 årige og det 6 årige optjeningsprincip.

Udbetaling Danmark skal således kunne sondre mellem, om en borger er blevet ydelsesmodtager før eller efter den 1. januar 2018 i forhold til et specifikt barn uagtet, at borgeren er indrejst før den 1. januar 2018, for at kunne afgøre om borgeren har ret til børne- og ungeydelse i henhold til det 2 årige eller 6 årige optjeningsprincip.

Da det afgørende for om en borgeren er omfattet af det 2 årige eller 6 årige optjeningsprincip, er hvornår borgeren er blevet ydelsesmodtager i forhold til et specifikt barn, skal Udbetaling Danmark også kunne håndtere, at borger kan være omfattet af både det 2 årige og det 6 årige optjeningsprincip.

udbetaling danmark=

Udbetaling Danmark vil skulle administrere efter begge optjeningsprincipper frem til 1. januar 2020, hvorefter der ikke længere vil være borgere, der er omfattet af det 2 årige optjeningsprincip.

Flere sager omfattet af EF-forordningen 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger

Forslaget om, at der først er ret til fuld børne- og ungedyelse efter 6 års bopæl eller beskæftigelse i Danmark vil indebære, at flere sager vil skulle behandles efter sammenlægningsprincippet i artikel 6 i EF-forordningen 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger.

Udbetaling Danmark vil derfor i flere sager skulle indhente oplysninger fra udenlandske myndigheder om en borgers eventuelle optjeningsperioder i et andet EU/EØS land eller Schweiz for at kunne behandle sagerne korrekt. Stramningen af opholdskravet vil bl.a. betyde, at en borger kan have haft flere relevante bopæls- eller beskæftigelsesperioder i flere lande, når ydelsesmodtager er opfattet af en 6 årige optjeningsperiode. Vi kan derfor komme ud for at skulle indhente oplysninger om eventuelle optjeningsperioder fra flere landes myndigheder.

Vi gør i den forbindelse opmærksom på, at disse sagsgange er administrativt og manuelt tunge, og at sagsbehandlingstiden derfor vil blive øget i flere sager.

Forskellige regelsæt for flygtninge

Flygtninge, der har fået opholdstilladelse efter § 7, § 8 eller 9b i udlændingeloven inden den 1. september 2015 er undtaget for optjeningsprincippet. Flygtninge, der har fået opholdstilladelse efter § 7, § 8 eller § 9b i udlændingeloven efter den 1. september 2015 er omfattet af det 2 årige optjeningsprincip og derfor vil de også være omfattet af det nye 6 årige optjeningsprincip alt efter hvornår de erhverver ret til ydelser.

Udbetaling Danmark har derfor fra 1. september 2015 og frem til 1. september 2017 kørt paralleldrift på flygtninge, således at Udbetaling Danmark har kunnet sondre mellem de flygtninge, der var opfattet af optjeningsprincippet og de flygtninge, der var undtaget.

Ved indførelse af et nyt 6 årigt optjeningsprincip, skal Udbetaling Danmark derfor genoptage paralleldriften af flygtninge for at kunne sondre mellem, de flygtninge, der er undtaget fra optjeningsprincippet og de flygtninge, der er omfattet af det 2 årige henholdsvis det 6 årige optjeningsprincip.

Oplysninger fra SKAT

Det er SKAT, som leverer og beregner ydelsesmodtagers optjeningsprocent.

Det er således en forudsætning for Udbetaling Danmarks sagsbehandling af optjeningsprincippet, at SKAT kan sondre mellem og levere retvisende data til Udbetaling Danmark, om hvorvidt ydelsesmodtager er omfattet af det 2 årige eller det foreslåede 6 årige optjeningsprincip.

udbetaling danmark=

SKAT skal på den enkelte ydelsesmodtager kunne oplyse to forskellige optjeningsprocenter, da en borger kan være omfattet af både det 2 årige og det 6 årige optjeningsprincip og derfor få udbetalt ydelser på baggrund af to forskellige optjeningsprocenter.

Vi gør opmærksom på, at SKAT skal kunne levere de relevante oplysninger efter begge optjeningsprincipper til brug for Udbetaling Danmarks administration af optjeningsprincippet for børne- og ungedyldelsen frem til den 1. januar 2020, hvorefter alene det 6 årige optjeningsprincip finder anvendelse.

Børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag

Det nuværende 2 årige optjeningsprincip gælder for både børne- og ungedyldelsen, jf. børne- og ungedyldelsesloven § 2, stk. 1, nr. 7, samt for børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag jf. børnetilskudsloven § 5 a. Det fremgår af lovforslaget, at det nye 6 årige optjeningsprincip skal finde anvendelse for de ovenstående ydelser.

Det betyder, at som Udbetaling Danmark læser forslaget, skal vi administrere nedenstående eksempler efter de samme principper som i dag.

Eksempel 1

Hvis en borger har været i landet i 3 år og får børnetilskud til enlige og børneydelse inden den 1. januar 2018 er der ret til fuld ydelse også efter den 1. januar 2018, så længe retten ikke bliver afbrudt. Barnet bliver herefter anbragt den 2. februar 2018 og Udbetaling Danmark stopper derfor ydelserne. Barnet bliver hjemgivet igen den 1. juni 2018. Borgeren vil herefter være opfattet det nye 6 årige optjeningsprincip, da retten til ydelserne har været afbrudt.

Eksempel 2

Hvis en borger, der har boet i Danmark i 3 år og modtager børnetilskud til enlige i hele 2017, bliver samlevende den 4. januar 2018 stopper vi ydelsen med virkning fra den 1. april 2018. Den 30. marts 2018 er borgeren ikke længere samlevende og søger derfor igen om børnetilskud. Borgeren opfylder betingelserne for børnetilskud ved døgnets begyndelse den 1. april 2018. Denne borger har således ret til børnetilskud i begge kvartaler. Det er derfor kun ydelsen, der har været afbrudt, men borgerens ret til ydelsen har ikke været afbrudt og borgeren er derfor omfattet af det 2 årige optjeningsprincip.

Det ekstra børnetilskud

Situationen er som fremstillet i eksempel 5 i lovforslaget. Borgeren har ret til fuldt børnetilskud til barnet født før den 1. januar 2018 og ret til 50 % for barnet født efter den 1. januar 2018. Derudover har borgeren ret til et ekstra børnetilskud efter § 3 i børnetilskudsloven. Her har borgeren optjent ret til fuld ydelse, da ét eller flere børn berettiger til udbetaling efter de hidtil gældende regler om optjening. Hvis det barn, der er optjent fuld ydelse til flytter, så fortolker Udbetaling Danmark forslaget, således at borgeren fortsat har ret til fuld

udbetaling danmark=

ydelse for så vidt angår det ekstra børnetilskud. Retten til det ekstra børnetilskud har ikke været afbrudt, da borgeren fortsat opfylder betingelserne for det ekstra børnetilskud, da borgeren fortsat modtager et ordinært børnetilskud for et barn og har barnet boende hos sig.

Udbetaling Danmark gør i forbindelse med anvendelsen af optjeningsprincippet på forskudsvis udbetaling af børnebidrag opmærksom på, at forskudsvis udbetaling af børnebidrag ikke er omfattet af EU's forordning nr. 883/2004, hvorfor sammenlægningsprincippet ikke vil omfatte bidragskravene.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

De administrative konsekvenser afklares med Skatteministeriet. I det lovforslaget forventes at træde i kraft pr. 1. januar 2018, skal det bemærkes, at Udbetaling Danmark påbegynder arbejdet med udvikling og implementering af lovbekendtgørelsesændringen forud for lovens vedtagelse. Udbetaling Danmarks omkostninger forbundet hermed skal dækkes på omkostningsdækket basis. Det gælder også selvom loven ikke vedtages.

Til Justitsministeriet

DANSK FLYGTNINGEHJÆLP
Borgergade 10, 3.sal
DK-1300 København K
Tlf: 3373 5000
www.flygtning.dk

26.9.2017

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.)

Justitsministeriet har sendt ovennævnte lovudkast i høring d.10.august 2017 og anmodet om en udtalelse senest d.7.september 2017.

Dansk Flygtningehjælp har ud fra organisationens flygtningemandat bemærkninger til lovudkastets § 4 og § 5, som handler om stramninger i optjeningsprincipperne for børne- og ungeydelse samt børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag. Stramningerne angives i lovbemærkningerne som finansiering af Bandepakke 3.

Dansk Flygtningehjælp skal beklage, at vi ved en fejl først sender disse bemærkninger nu.

Dansk Flygtningehjælp har i tidligere høringsvar udtalt sig kritisk om optjeningsprincipper i forhold til flygtnings ret til børne- og ungeydelser samt børnetilskud, første gang i 2010, hvor optjeningsprincippet blev indført, dernæst i 2013 i forbindelse med forslaget om undtagelse fra princippet for personer med flygtningestatus og senest i høringsvar af 3.8.2015 vedrørende lovforslaget L7, som genindførte optjeningsprincippet for flygtninge.

Dansk Flygtningehjælp har forsat den generelle vurdering, at optjeningsprincipper for flygtninge i forhold til disse ydelser rejser problemer i forhold til internationale konventioner, herunder Flygtningekonventionens artikel 23 og 24. Optjeningsprincippet vil samtidig have negative sociale konsekvenser for de berørte flygtningefamilier.

Dansk Flygtningehjælp mener på denne baggrund fortsat, at flygtninge bør undtages fra optjeningsprincippet.

Vi vil derfor gerne henvise til argumentationen herfor i vores tidligere høringssvar. Uddrag af vores høringsvar d.3.8.2015 gengives nedenfor som bilag.

I det aktuelle lovudkast foreslås, at den nugældende optjeningsperiode forlænges fra 2 til 6 år. Denne forlængelse vil efter Flygtningehjælpens vurdering både forstærke problemet i forhold til internationale konventioner og forværre de negative sociale konsekvenser for flygtningebørnefamilier. Den meget lave levestandard, der kan blive konsekvensen af en lang periode uden børne- og ungeydelse, vil skabe dårligere vilkår for disse familiers integration, herunder i særlig grad ramme de berørte børn. Antallet af berørte børn vil samtidig stige. Ifølge lovbemærkningerne (lovudkastet, side 29) skønnes antallet at stige fra 7.500 børn med nugældende 2-årige optjeningsprincip til 19.500 børn ved den fulde virkning af et 6-årigt optjeningsprincip i 2024.

Med venlig hilsen

Andreas Kamm, generalsekretær
Dansk Flygtningehjælp
E-mail: andreas.kamm@drc.dk Direkte telefon: 33735130

BILAG

Uddrag af Dansk Flygtningehjælps høringssvar af 3.8.2015 til lovforslaget om genindførelse af optjeningsprincippet for flygtninge, L7:

”Bemærkninger til forslag til Lov om ændring af lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og lov om en børne- og ungeydelse (Genindførelse af optjeningsprincippet for ret til børnetilskud og børne- og ungeydelse for flygtninge mv.), L7

.....

Da en gennemførelse af ovennævnte lovforslag kan få alvorlige konsekvenser for nyankomne flygtningefamilier, vil Dansk Flygtningehjælp hermed give bemærkninger til de foreslåede ændringer. Bemærkningerne fokuserer ud fra Dansk Flygtningehjælps mandat på 1) de mulige sociale konsekvenser for flygtningefamilier og 2) forholdet til internationale konventioner.

En gennemførelse af lovforslaget betyder genindførelse af det optjeningsprincip, som blev indført med lov nr.1609 af 22.december 2010, og for flygtninge var gældende frem til 1.januar 2013. Dansk Flygtningehjælp gav i sin tid bemærkninger til indførelsen af optjeningsprincippet, jf. vores høringssvar afgivet d.6.december 2010. De følgende bemærkninger vil i store træk være en gentagelse af disse tidligere bemærkninger.

Både i forhold til konventionerne og i forhold til de sociale konsekvenser er det vigtigt at være opmærksom på, at flygtninge er mennesker tvunget på flugt fra deres hjemland. Flygtninge kan hverken nyde eventuelle sociale rettigheder i hjemlandet eller frit vælge et andet opholdsland. Dansk Flygtningehjælp mener på den baggrund, at flygtningefamilier fortsat burde undtages fra optjeningsprincippet.

Lovforslaget har bemærkninger om forholdet til EU-retten, men rummer ikke bemærkninger om forholdet til Flygtningekonventionen eller Menneskerettighedskonventionen.

Der er heller ingen nærmere vurderinger af de sociale konsekvenser for børnefamilier på den samtidigt foreslåede integrationsydelse. Dansk Flygtningehjælp vil på linje med Institut for Menneskerettigheder opfordre til, at lovgiver som led i den videre lovgivningsproces gør nærmere rede for både forholdet til konventionerne og de sociale konsekvenser, jf. instituttets høringssvar af 7.juli 2015.

1. Sociale konsekvenser for flygtninge

Ifølge lovforslaget skal der igen indføres et optjeningsprincip i forhold til børnefamilieydelse og børnetilskud. Retten til fuld børnefamilieydelse og børnetilskud skal fremover optjenes gradvist over en periode på 2 år.

Hvis flygtningefamilier ikke undtages fra dette optjeningsprincip, vil lovændringen betyde, at nyankomne flygtningefamilier med børn må vente 2 år, før de opnår ret til fuld børnefamilieydelse.

Det må forventes, at nyankomne flygtninge typisk vil have den nye integrationsydelse som forsørgelsesgrundlag i den første tid i Danmark, jf. det samtidigt fremsatte lovforslag, L2 om indførelse af en integrationsydelse. Det gælder både flygtninge, der får beskyttelse i Danmark efter en asylprocedure her i landet, og flygtninge der kommer til Danmark som kvoteflygtninge.

En børnefamilie på den foreslåede integrationsydelse skal i forvejen klare sig med meget lave rådighedsbeløb, jf. bl.a. regeringens eget

fremlagte "faktaark" ved pressemeddelelsen om det såkaldte straksindgreb på asylområdet d.3.juli 2015. Når huslejen er betalt, vil det knibe det med at klare resterende almindelige daglige udgifter, herunder også for en del familier med madudgifterne sidst på måneden. De lave rådighedsbeløb betyder, at forældrene vil have vanskeligt ved at betale børnenes deltagelse i fritidsaktiviteter og i det hele taget vanskeligt ved at give børnene samme forbrugsgoder som andre børn – selv på et meget beskedent niveau.

Børnefamilieydelsen er derfor et vigtigt og yderst nødvendigt supplement for familier, der bliver omfattet af den foreslåede integrationsydelse. Uden børnefamilieydelse er det vanskeligt at forestille sig, at disse familier vil have tilstrækkelige midler til at kunne betale både husleje og udgifter til daglige fornødenheder, herunder udgifter i forhold til børnene.

Som nævnt i de indledende bemærkninger vil Dansk Flygtningehjælp opfordre til, at der som led i lovbehandlingen foretages og fremlægges nærmere beregninger over den samlede økonomi for berørte familier.

2. Forholdet til internationale konventioner

Flygtningekonventionen

Ifølge flygtningekonventionens artikel 23 skal staterne give flygtninge samme behandling som egne statsborgere, når det drejer sig om offentlig hjælp og understøttelse.

Efter konventionens artikel 24, 1 (b) skal staterne give flygtninge samme behandling som egne borgere i forhold til lovbestemmelser om social tryghed mv.

Hvis flygtninge ikke undtages fra optjeningskravet i forhold til børnefamilieydelse og børnetilskud vil det betyde, at flygtninge i de første 2 år af deres opholdstid i Danmark vil være ringere stillet end danske statsborgere med ophold i Danmark. Dansk Flygtningehjælp mener på den baggrund, at de foreslåede ændringer rejser tvivl om, hvorvidt ændringerne vil harmonere med flygtningekonventionens krav om ligebehandling.

Lovforslagets bemærkninger om formålet med lovændringen må efter vores opfattelse inddrages i en vurdering af forholdet til Flygtningekonventionen. Ifølge de almindelige bemærkninger, afsnit 1, Indledningen, ønsker regeringen med lovændringerne at gøre det mindre attraktivt for flygtninge at søge asyl i Danmark. Det bør udredes, hvorledes den konkrete udmøntning af dette ønske kan harmonere med Flygtningekonventionens krav om ligebehandling.

Dansk Flygtningehjælp vil i den sammenhæng opfordre til, at UNHCR høres som led i en nærmere udredning og vurdering.

EMRK og CDESCR:

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK), artikel 14 indeholder et forbud mod diskrimination. Den internationale konvention om Økonomiske, Sociale og Kulturelle Rettigheder (CESCR), artikel 2 stk. 2, omhandler diskrimination. CESCR artikel 9 handler om ret til social tryghed og artikel 11 om ret til tilstrækkelig levestandard.

Artikel 2 stk. 2 lyder således:

De i denne konvention deltagende stater forpligtiger sig til at garantere, at de i konventionen anførte rettigheder gennemføres uden forskelsbehandling af nogen art i henseende til race, hudfarve, køn, sprog, religiøs, politisk eller anskuelse, national eller social herkomst, formueforhold, fødsel eller anden stilling.

Diskriminationsforbuddet i EMRK, artikel 14 og CESCR artikel 2 stk. 2 gælder såvel direkte som indirekte diskrimination.

Dansk Flygtningehjælp mener, at lovforslaget rejser spørgsmål om, hvorvidt der er tale om diskrimination.

Lovforslagets bemærkninger om formålet med lovændringen må efter vores opfattelse også inddrages i en vurdering af forholdet til diskriminationsforbuddet.

I en vurdering af forholdet til konventionerne må det yderligere inddrages i vurderingen, at flygtningefamilier, der modtager integrationsydelse uden supplerende børnefamilieydelse vil komme væsentligt under en i forvejen meget lav levestandard.

Afsluttende – sammenfatning:

Lovforslaget rejser efter Dansk Flygtningehjælps opfattelse tvivl om, hvorvidt de foreslåede ændringer harmonerer med internationale konventioner, herunder flygtningekonventionen.

En gennemførelse af ændringerne vil herudover betyde forværrede fattigdomsproblemer for nyankomne flygtningefamilier med børn. Fattigdom giver generelt dårlige vilkår for integration, men rammer i særlig grad børnene.

Dansk Flygtningehjælp vil på den baggrund opfordre til, at lovforslaget genovervejes både i forhold til Danmarks internationale forpligtigelser og i forhold til de negative konsekvenser for en i forvejen udsat gruppe

af børnefamilier med flygtningebaggrund. Flygtninge bør efter Dansk Flygtningehjælps opfattelse fortsat undtages fra optjeningsprincippet. ”

Til Justitsministeriet

HØRINGSSVAR

Dato: 6. september 2017
Kontor: Sekretariatet
Sagsbeh.: MNS

Høringssvar vedr. udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love
(Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.)

Hermed fremsender Rådet for Etniske Minoriteter svar på ovenstående høring.

Rådet for Etniske Minoriteter har særligt bemærket, at Bandepakke III tænkes finansieret ved, at man strammer optjeningsprincippet for børne- og ungeydelse samt børnetilskud, så det nuværende krav om tilknytning til Danmark for at opnå ret til de fulde ydelser strammes ved, at optjeningsperioden på 2 års bopæl eller beskæftigelse inden for de seneste 10 år hæves til 6 år. Rådet var i sin tid kritisk over genindførelsen af optjeningsprincippet, og skal i den forbindelse henvise til vores høringssvar af 31. juli 2015.

Det er vores opfattelse, at den kritik, vi fremførte dengang, kun er skærpet i forhold til, at man nu ønsker at hæve opholdsperioden fra 2 til 6 år. Derudover vil vi henvise til høringssvaret fra Børnerådet, og tilslutte os den kritik, der anføres deri. Såfremt man insisterer på at finansiere pakken ved at skære i udgifterne til børneydelser, foreslår vi, at man i stedet finder pengene ved at regulere bundfradraget i § 1a i lov om børne- og ungeydelse.

Med venlig hilsen

Yasar Cakmak

Formand for Rådet for Etniske Minoriteter

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Att.: Strafferetskontoret

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love

Vagt- og Sikkerhedsindustrien (VSI) hilser den foreslåede ændring af Lov om vagtvirksomheds § 7, stk. 3, nr. 2, velkommen. I forbindelse med Justitsministeriets overvejelser om forslaget bemærkes følgende:

Det følger af den politiske aftale om Bandepakke III, at aftaltpartierne er enige om, at der er et behov for at sikre, at samfundet kan have fuld tillid til vagtpersonale. Parterne blev derfor enige om, at der skulle foretages et eftersyn af politiets praksis for vandelsgodkendelser af vagter og dørmænd med henblik på bl.a. at sikre, at personer, som er tilknyttet rocker- og bandemiljøet, ikke kan udøve kriminelle aktiviteter i sådanne stillinger.

Det er ikke i VSI's interesse, at personer med tilknytning til rocker- eller bandegrupperinger kan få ansættelse som vagter. VSI's medlemsvirksomheder er optagede af at sikre, at der er en høj grad af tillid til vagtpersonale.

Som drøftet på et møde med repræsentanter fra blandt andet Justitsministeriet og Rigspolitiet den 30. august 2017 bakker VSI op om, at der foretages en fornyet vandelsgodkendelse af vagter med et eller flere års mellemrum, ligesom det sker for indehavere af jagttegn.

Desuden hilser vi en indledende godkendelsesproces af ansøgere til branchens uddannelser velkommen.

Med venlig hilsen

Karen Hjortkær Petersen
Konsulent for Vagt- og Sikkerhedsindustrien (DI)

Hvidovre, 7. september 2017

Svar på høring over forslag til Lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love

SikkerhedsBranchen hilser ændringen af vagtloven omtalt i § 3 i lovforslaget velkommen. Vi ser det som en forbedret mulighed for politiets vandelsgodkendelse. Generelt støtter vi alle forslag, der kan bidrage til, at vagtbranchens kvalitet forbedres.

Vi ønsker derfor også en løbende kontrol af, at vagterne fortsat opfylder vandelskrav m.v., så længe de fungerer som vagter. Hvis vandelsprøvelsen giver anledning til at vagten ikke længere er egnet til tjeneste, ønsker vi indført et system som automatisk adviserer den eller de virksomheder vagten er ansat i.

I forlængelse heraf ønsker vi også en vandelsgodkendelse af kursister på AMU-kurset "Grundlæggende vagt", som det har været drøftet mellem Justitsministeriet, Rigspolitiet, flere styrelser og den samlede branche.

Der er endvidere behov for en særlig (løbende) vandelsvurdering af vagter, der beskæftiger sig med værdihåndtering. Hele samfundets kontantforsyning varetages i dag af private vagtvirksomheder og der er tale om meget store beløb, som håndteres. Derfor vil vi gerne have en PET-godkendelse af disse vagter.

Vagtloven trænger i det hele taget til et eftersyn. Derfor vil vi anmode Justitsministeriet om at igangsætte en revision af vagtlovgivningen. Nogle få eksempler på områder, der bør revideres for at imødegå samfundsudviklingen er i uprioriteret rækkefølge:

- Kravene til uddannelse af den enkelte vagt bør skærpes. Den eksisterende vagtuddannelse ("Grundlæggende vagt") bør udvides og forbedres
- Der bør indføres jævnlige myndighedstilsyn med eksisterende vagtvirksomheder. Vagtloven åbner mulighed for det, men det sker ikke. Subsidiært kan man stille krav om ISO 9001 certificering af vagtvirksomhederne.
- Kravene til vagter bør gælde for alle typer vagter, herunder f.eks. eventvagter og de såkaldte egenre vagter (ansatte, der fungerer som vagter, men til hvem, der ingen krav er overhovedet)
- Reglerne for vagters arbejde på steder med almindelig adgang og almindelig færdsel bør genovervejes

Vi vil anbefale at der nedsættes en arbejdsgruppe med Justitsministeriet for bordenden og deltagelse fra samtlige interessenter, der har ønsker til vagtlovgivningen. SikkerhedsBranchen står til rådighed for arbejdet, ligesom vi gerne uddyber vores ønsker ved et eventuelt møde med ministeriet.

SikkerhedsBranchen
Den danske branche forening for sikkerhed og sikring

Med venlig hilsen

Kasper Skov-Mikkelsen,
direktør for SikkerhedsBranchen

Fra: Lene Moyell Johansen [lmj@fo.stm.dk]
Sendt: 16. august 2017 10:32
Til: info@tinganes.fo
Cc: nellaf@tinganes.fo; Justitsministeriet
Emne: Lovforslag om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.) sendt i høring hos Løgmansskrivstovan (RIGS-FO Sagsnr.: 2017 - 178) *Strafferet /TKL
Vedhæftede filer: Brev til Rigsombudsmanden på Færøerne [DOK2388567].pdf; Udkast til lovforslag [DOK2379467].pdf; fcsdPacket.xml

Til Løgmansskrivstovan
 Att.: Lógatænastan

Hermed fremsendes til orientering og med henblik på eventuelle bemærkninger Justitsministeriets høringsbrev med bilag vedr. et forslag til lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love, som justitsministeren forventes at fremsætte den 4. oktober 2017.

Det fremgår af lovforslagets § 7, stk. 1 at lovens §§ 1, 2, 4 og 5 ikke gælder for Færøerne. Af lovforslagets § 7, stk. 2 fremgår at lovens § 3 ikke gælder for Færøerne, men ved en kongelig anordning kan sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

Evt. bemærkninger kan fremsendes til Rigsombuddet, som herefter videre sender bemærkningerne til Justitsministeriet.

Med venlig hilsen
 Lene Moyell Johansen
 Rigsombudsmand på Færøerne
 Postboks 12
 FO-110 Tórshavn
 Tlf: +298 731201
 Fax: +298 201220
 E-mail (journal): ro@fo.stm.dk
www.rigsombudsmanden.fo

Til: Rigsombudsmanden på Færøerne (ro@fo.stm.dk)
Fra: Justitsministeriet (jm@jm.dk)
Titel: Lovforslag om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.) (2017-731-0082)
Sendt: 10-08-2017 16:32:41

Se venligst vedhæftede filer.

Med venlig hilsen

Stanley Stener Nielsen
 Fuldmægtig

cid:imag
 e001.tif
 Strafferetskontoret
 Slotsholmsgade 10
 1216 København K
 Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Fra: Lene Moyell Johansen [lmj@fo.stm.dk]
Sendt: 5. september 2017 19:49
Til: Justitsministeriet
Emne: Vs: Høringsvar fra Færøernes Landsstyre vedr. Lovforslag om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.) sendt i høring hos Løgmannskrivstovan (RIGS-FO Sagsnr.: 2017-178) * 2017-731-0082/MMK
Vedhæftede filer: Svar fra Justitsministeriet i L 175.2013.pdf; Brev til Rigsombudsmanden på Færøerne [DOK2388567].pdf; Udkast til lovforslag [DOK2379467].pdf

Til Justitsministeriet

Rigsombuddet har modtaget følgende bemærkninger fra Færøernes Landsstyre vedr. "forslag til lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love".

Der henvises endvidere til det vedhæftede brev.

Med venlig hilsen
 Lene Moyell Johansen
 Rigsombudsmand på Færøerne
 Postboks 12
 FO-110 Tórshavn
 Tlf: +298 731201
 Fax: +298 201220
 E-mail (journal): ro@fo.stm.dk
www.rigsombudsmanden.fo

Til Justitsministeriet
 Politi- og strafferetsafdelingen

Færøernes Landsstyre har fra Rigsombuddet fået tilsendt til orientering og eventuelle bemærkninger "Udkast til Forslag til Lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.)"

Det fremgår af lovforslagets § 7, stk. 1, at lovens §§ 1, 2, 4 og 5 ikke gælder for Færøerne. Af lovforslagets § 7, stk. 2 fremgår, at lovens § 3 ikke gælder for Færøerne, men ved en kongelig anordning kan sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

Lovens § 3 er en ændring i lov om vaktvirksomhed. Sagsområdet "vaktvirksomhed" er et sagsområde, som er overgået til de færøske myndigheder ved lagtingslov nr. 41 af 10. maj 2006 om kompetence over sager og sagsområder (kompetenceloven), hvorfor lovforslagets § 7 ikke skal indeholde en anordningshjemmel vedrørende Færøerne. Se nærmere herom i vedhæftede svar af 13. maj 2014 fra Justitsministeriet til Retsudvalget, afsnit nr. 4.

Vi foreslår, at § 7 omformuleres således:

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne.

Stk. 2. Lovens §§ 1, 2, 4 og 5 gælder ikke for Grønland

Stk. 3. Lovens § 3 gælder ikke Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes helt eller delvis i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Færøernes Landsstyre har ikke andre bemærkninger.

Venlig hilsen

Nella Festirstein
 Afdelingschef

Lagmandens Kontor
 Lovafdelingen
 Tlf. +298 30 60 00
 Direkte tlf. +298 55 80 76

Til: Rigsombudsmanden på Færøerne (ro@fo.stm.dk)
Fra: Nella Festirstein (nellaf@tinganes.fo)

Titel: Høringssvar fra Færøernes Landsstyre vedr. Lovforslag om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.) sendt i høring hos Løgmannsskrivstovan
Sendt: 01-09-2017 18:21:14

Til Ríkisumboðið

Niðanfyrri sæst hoyringssvarið frá landstýrinum til lógaruppskot 8, sum ríkisumboðið vinarligast verður biðið um at senda víðari til justitsministeriet:

Til Justitsministeriet
 Poli- og strafferetsafdelingen

Færøernes Landsstyre har fra Rigsombuddet fået tilsendt til orientering og eventuelle bemærkninger "Udkast til Forslag til Lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.)"

Det fremgår af lovforslagets § 7, stk. 1, at lovens §§ 1, 2, 4 og 5 ikke gælder for Færøerne. Af lovforslagets § 7, stk. 2 fremgår, at lovens § 3 ikke gælder for Færøerne, men ved en kongelig anordning kan sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

Lovens § 3 er en ændring i lov om vaktvirksomhed. Sagsområdet "vaktvirksomhed" er et sagsområde, som er overgået til de færøske myndigheder ved lagtingslov nr. 41 af 10. maj 2006 om kompetence over sager og sagsområder (kompetenceloven), hvorfor lovforslagets § 7 ikke skal indeholde en anordningshjemmel vedrørende Færøerne. Se nærmere herom i vedhæftede svar af 13. maj 2014 fra Justitsministeriet til Retsudvalget, afsnit nr. 4.

Vi foreslår, at § 7 omformuleres således:

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne.

Stk. 2. Lovens §§ 1, 2, 4 og 5 gælder ikke for Grønland

Stk. 3. Lovens § 3 gælder ikke Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes helt eller delvis i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Færøernes Landsstyre har ikke andre bemærkninger.

Venlig hilsen

Nella Festirstein
 Afdelingschef

Løgmandens Kontor
 Lovafdelingen
 Tlf. +298 30 60 00
 Direkte tlf. +298 55 80 76

Fra: Lene Moyell Johansen [mailto:lmj@fo.stm.dk]

Sendt: 16. august 2017 09:32

Til: Journalin hjå LMS <journalin@tinganes.fo>

Cc: Nella Festirstein <nellaf@tinganes.fo>; Justitsministeriet <jm@jm.dk>

Emne: Lovforslag om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.) sendt i høring hos Løgmannsskrivstovan (RIGS-FO Sagsnr.: 2017 - 178)

Til Løgmannsskrivstovan
 Att.: Lógatænastan

Hermed fremsendes til orientering og med henblik på eventuelle bemærkninger Justitsministeriets høringsbrev med bilag vedr. et forslag til lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love, som justitsministeren forventes at fremsætte den 4. oktober 2017.

Det fremgår af lovforslagets § 7, stk. 1 at lovens §§ 1, 2, 4 og 5 ikke gælder for Færøerne. Af lovforslagets § 7, stk. 2 fremgår at lovens § 3 ikke gælder for Færøerne, men ved en kongelig anordning kan sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne med de færøske forhold tilsiger.

Evt. bemærkninger kan fremsendes til Rigsombuddet, som herefter videre sender bemærkningerne til Justitsministeriet.

Med venlig hilsen
Lene Moyell Johansen
Rigsombudsmand på Færøerne
Postboks 12
FO-110 Tórshavn
Tlf: +298 731201
Fax: +298 201220
E-mail (journal): ro@fo.stm.dk
www.rigsombudsmanden.fo

Til: Rigsombudsmanden på Færøerne (ro@fo.stm.dk)
Fra: Justitsministeriet (im@jm.dk)
Titel: Lovforslag om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.) (2017-731-0082)
Sendt: 10-08-2017 16:32:41

Se venligst vedhæftede filer.

Med venlig hilsen

Stanley Stener Nielsen
Fuldmægtig

Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
im@jm.dk

Fra: Steen F. Andersen [steen.f.andersen@dgi.dk]
Sendt: 16. august 2017 16:27
Til: ÆStrafferetskontoret (951s18)
Cc: Lars Høgh; Søren Møller; Sune Friis Krarup
Emne: VS: Høring over lovforslag om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.) (2017-731-0082)

Vedhæftede filer: Høringsbrev [DOK2382641].pdf; Høringsliste [DOK2381603].pdf; Udkast til lovforslag [DOK2379467].pdf; fespPacket.xml

Justitsministeriet, Strafferetskontoret

DGI takker for muligheden for at kommentere udkastet til lovforslag, der bl.a. indeholder ændring i våbenloven.

DGI har ikke indvendinger imod, at våbenlovens § 3, stk. 3, nr. 6 udvides, så "besidder eller anvender" tilføjes. Vi finder dog anledning til at knytte enkelte kommentarer til det i bemærkningerne anførte.

Til det i bemærkningernes pkt. 2.2.2 anførte bemærkes, at DGI forventer, at der findes en administrativ enkel og digital løsning på det udvidede vandelskrav.

Til det i pkt. 2.2.3 og ad udkastets § 2, nr. 1 anførte bemærkes, at DGI kan tiltræde, at politiets kontrolmulighed udvides til også at omfatte sikkerheden ved skydningers afvikling og rutinerne for udlevering af våben, men forudsætter, at dette baserer sig på, at foreninger, der følger de regler, vejledninger og anbefalinger, som idrættens hovedorganisationer (Dansk Skytte Union, Firmaidrætten og DGI) har fastsat eller udgivet, vil kunne indrette sig på disse. Vi ser gerne, at der tilføjes en bemærkning herom i forslagets ledsagende bemærkninger.

Venlig hilsen

Steen From Andersen
 Advokat, juridisk chef

cid:im
 age00
 1.png
 @01C
 EDEE

DGI Jura | Vingstedvej 27 | 7182 Bredsten
 Direkte 79 40 41 11 | Mobil 21 45 03 55
steen.f.andersen@dgi.dk | www.dgi.dk

Fra: Justitsministeriet [<mailto:im@jm.dk>]

Sendt: 10. august 2017 16:31

Emne: Høring over lovforslag om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.) (2017-731-0082)

Se venligst vedhæftede filer.

Med venlig hilsen

Stanley Stener Nielsen
Fuldmægtig

Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

**Vagt- og Sikkerheds-
Funktionærerne**

Justitsministeriet
Slotsholmensgade 10
1216 København K
Att. Politi- og Strafferetsafdelingen.

København den 4 september 2017

Vedr.: Udkast til forslag til lov ændring / Bandepakken.

Vagt- og Sikkerhedsfunktionærernes Landssammenslutning er blevet bedt om at komme med eventuelle kommentar tid den del af bandepakken der vedrøre lov om Vagtvirksomhed.

Vi har derfor valgt at svare på følgende dele af Bandepakken:

2.3 Vandelsgodkendelse af vagter.

Vi har læst det fremsendte og er enig i justitsministeriets overvejelser i 2.3.2. og ser gerne en stramning af loven. Endvidere er vi blevet orienteret på et møde med ministeriet den 30 august d.å. vedr. indholdet omkring de ny tiltag, vedrørende vandelsgodkendelsen.

Ud over det i overvejelserne skrevet, se vi gerne en meget større kontrol funktion af branchen i alt almindelighed, hvor myndighederne sætter ressourcer af, til at besøge og kontrollere vagtvirksomhederne.

2.3.3. Den forslåede ordning.

Som tidligere nævnt, er vi enig med justitsministeriet i, at der skal ændres i godkendelses proceduren, så der kan stilles øget krav til den enkelte godkendelse af en vagt.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

§ 3.

Vagt- og Sikkerhedsfunktionærernes Landssammenslutning skal oplyse at vi er tilfreds med ændringerne i forslaget.

Med venlig hilsen

Peter Jørgensen